Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

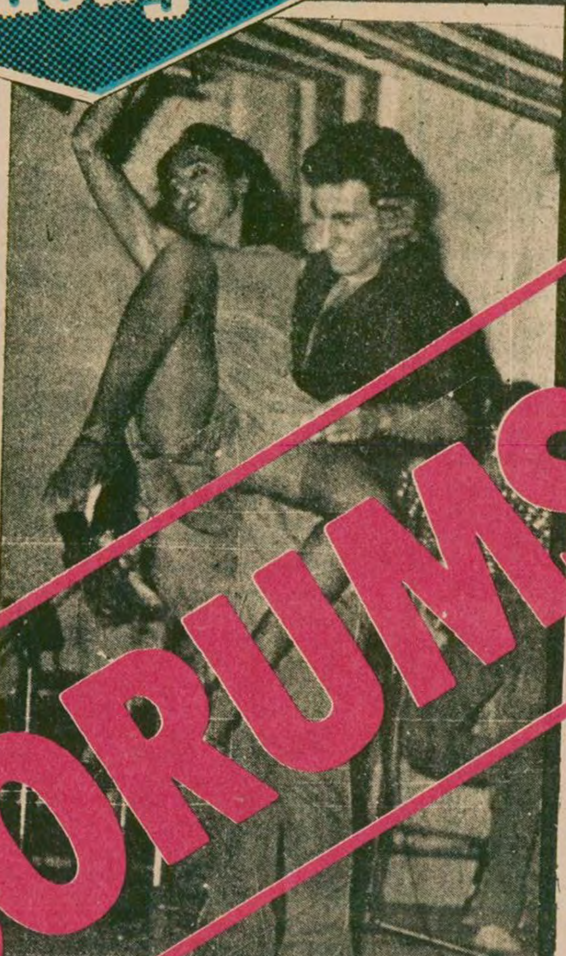
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

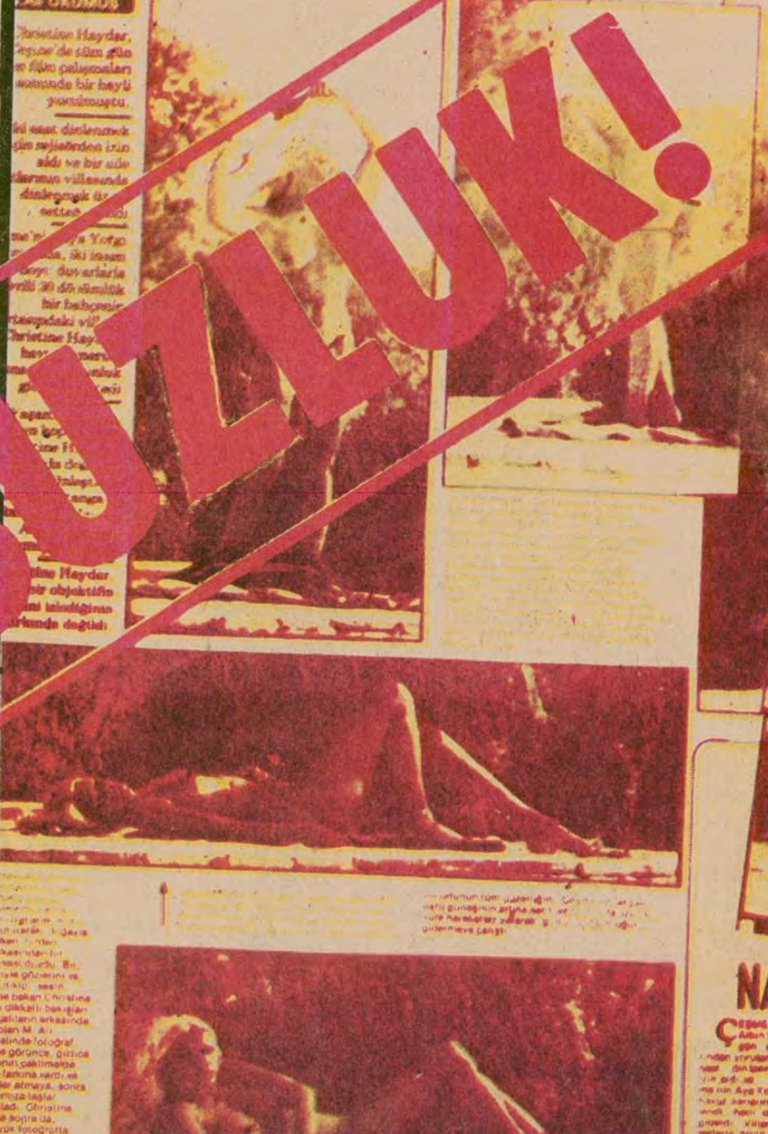
CUMA 12 EYLÜL 1980

10 LİRA

Zorlukları böyle mi aşacağız?

SORUMSUZLUK!

Dünyanın en büyük dergilerinden Alman «Spiegel» dergisi, Türkeş'in Nazilerle ilişkisini ve MHP'lilerin Almanya'daki faaliyetlerini anlatıyor

Spiegel Yurtaslan'ın açıklamalarına geniş yer verdi

Yarından itibaren 8. sayfada

SPIEGEL'in yayınında Nazilerin 1944'lerde Türkeş'le ilişki kurarak yardım planladığı, Ülkücü derneklerin Almanya'da hangi perdeler arkasında faaliyetlerini yürüttükleri, MHP ile olan ilişkileri, basına yönelttikleri tehditler ve Ali Yurtaslan'ın itirafları geniş bir şekilde yer alıyor. Ülkücülerin Almanya'daki Federasyonunun bazı şefleri ve Türk Federasyonunun yöneticileri açıklanıyor. Yazıda Alman polisinin terör eylemleriyle başa çıkmada karşılaştıkları zorluklara da yer veriliyor. Alman Parlamentosunda ülkücülerle ilgili tartışmalar ve SPD milletvekillerinin görüşleri de yazıda yer alıyor.

4 büyük gazetemiz ülkede kan gövdeyi götürürken, Bülent Ersoy'un, Christine Haydar'ın çıplak resimlerine ve çıkardıkları rezaletlere birinci sayfalarından büyük yerler ayırıyorlar

HABER MERKEZİ

ÜLKEMİZDE anarşi her geçen gün daha büyük boyutlara ulaşarak tırmanıyor. Öldürülen insan sayısı artık günde 20'nin üzerine çıktı. Millet Meclisi çalışmıyor. Parlamentoda çoğunluğu oluşturan partiler dar günlük hesaplar içinde. Cumhurbaşkanı altı aydır seçilemiyor.

Basınımız böylesine güç bir durumda ne yapıyor dersiniz. Bu sorulara köklü çözümler mi öneriyor? Anarşinin kaynaklarını saptayıp, üzerine yürünmesi için harekete mi geçiyor. İşçilerin artan zamlara, hayat pahalılığına karşı ücret artışı ve iş garantisi talepleri için yürüttükleri mücadeleyi mi destekliyor? İç ve dış politikada, açık ve net programların oluşması ve gerçekleşmesi için çaba mı sarfediyor? Ülkemizdeki Sovyet yıkıcılığına ve MHP terörüne karşı ortak siyasetler ve milli birlik mi öneriyor? Yoksa, MHP hakkında neden hala kapatma girişiminde bulunmuyorlar diye hükümete, ana muhalefete ve Yargıtay Başsavcılığına "Ne yapıyorsunuz, daha ne duruyorsunuz" şeklinde uyarılarda mı bulunuyor?

Büyük basınımız bu konularda tam bir suskunluk içinde.

Büyük işler peşinde şimdi basınımız. Dört büyük gazetemiz yarış halindeler şimdi. Avrupa'dan kim tarafından getirtildiği meçhul, ne idüğü belirsiz Christine Haydar isimli kadını adım adım izliyor. Haydar, önde gelen basınımızın birinci sayfalarını, eklerini, nerdeyse işgal etmiş, manşetten inmiyor; oyunuyor, dökünüyor... Peşine düşen gazetecilerin haddi hesabı yok. Bir gazetenin muhabiri tuzaklar kuruyor, çalıların arkasına gizleniyor(!) Haydar Paşa'nın gelini diye takdim edilen hatunun bir parça daha çıplak fotoğrafını çekmek için binbir atraksiyon yapıyor(!)

Dört büyük gazetemizin son on gündür birinci sayfalarında verdikleri ve yarı çıplak fotoğraflarla donattıkları bazı başlıklar da şöyle:

"Bülent Ersoy'a seyirciler "Soyun, soyun" diye bağırdı."

"İzmir Savcısı Bülent Ersoy'un hapsini istedi." Seyyal Taner'in bir erkeğin kucağında her yanı açık bir resmi (renkli fotoğraflı, yan manşet).

"Gelini iyi yakaladık" (Christine Haydar'ın çırılçıplak çok sayıda renkli fotoğrafı bir büyük gazetemizin ilavesinin birinci sayfasını kaplıyor.)

"Bülent Ersoy" bundan sonra hanımefendi bir sanatçı olarak vücudunu teşhir etmeyeceğim". Ersoy 'Elbisemin askısı düştü göğsüm top gibi fırladı' Bu

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Bir futbolcu ile evleneceğini açıklayan ünlü ses sanatçısı Bülent Ersoy dünkü basın toplantısında...

5 İlde biri terörist 5 kişi öldürüldü

Göğüslerini göstererek ar ve adaba aykırı hareket ettiği için...

İzmir Savcısı Bülent Ersoy'un hapsini istedi

● "Müstehcen poz verdiği" de öne sürülen Ersoy'un ifadesinin alınması için savcılık İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne yazı gönderdi

Aç kalan öfkeli eşek küçük Server'in kulağını kopardı

● Sokakta oynayan çocuğa saldıran eşek, kuduz şüphesi ile veterinere gönderildi "sağlam" çıktı.

● Yüzü parçalanan çocuğu öfkeli eşeğin ağzından annesi güçlükle kurtardı.

ANKARA (Hürriyet) - İnanılması güç, ilginç bir olay Konya'da meydana geldi. Öfkeli bir eşek, iki yaşındaki bir kız çocuğunun kulağını ve yüzünün bir yanını kopardı.

Konya'nın Kadınhanı ilçesinde, sahibinin "Fırtına" adını taktığı eşek, sokakta oynamakta olan Server Demir isimli kız çocuğuna saldırdı.

(Devamı Sa.19. Sü.4'de)

Bülent Ersoy'a seyirciler "soyun, soyun" diye bağırdı

İZMİR (hha)- Savcının "Ar ve adaba aykırı hareket ettiği" gerekçesiyle hakkında soruşturma açtığı ve bir aya kadar hapis cezası istediği Bülent Ersoy, önceki gece sahnede yine seyircileri çılgına çevirdi ve "Soyun soyun" diye tempo tutanlara, "Burada olmaz canım... Şikayetler oluyor. Başka yerde artık" karşılığını verdi.

Uluslararası fuardaki bir gazinoda sahneye çıkan ve İzmir'e geldiği günden bu yana her hareketiyle olaylar yaratan Bülent Ersoy, savcılığın soruşturma açmasından sonra kendisine yöneltilen sorulara, "Konuyu avukatım inceler... Ben şimdi sana-

(Devamı Sa.19. Sü.7'de)

DÜNKÜ HÜRRİYET
271.221 - İstanbul Matbaası'nda
134.535 - Ankara
45.175 - İzmir
68.690 - Adana
519.641 - Adet basılmıştır.

İstanbul semtlerinde zorbalık yapan MHP'lileri açıklıyoruz 2

RAMAZAN SİVİŞ — HAYRETTİN KARAOL

NİDAİ YILDIZ — ADEM BALBAY

Kadıköy bölgesinin semt sorumluları

FETTAH DEMİRHAN

● Küçükyalı: Adil Kuru ● Fikirtepe: Artist Mustafa ● Türk Yolu çevresi: Esrarkeş Kemal ● Üsküdar: Gündüz Çörekçi ● Şenesenevler: Fahri Kervancıoğlu ● Küçükbakkalköy: Ramazan Siviş ● Bostanlar bölgesi: Kelkitli Metin

İSTANBUL (ÖZEL)

MHP'nin İstanbul'un Anadolu yakasındaki başlıca üslenme merkezleri Pendik, Kuşdili ve Üsküdar'dır. Kadıköy bölgesinde Kuşdili'ni merkez alan MHP militanları buradan Küçükbakkalköy, Erenköy, Kozyatağı, Küçükyalı, Fikirtepe gibi semtlere de takviye gönderiyorlar. Bugün fotoğraflarını yayınladığımız MHP militanlarından Nidai Yıldız ve Adem Balbay Kuşdili'ndeki MHP merkezinde, Ramazan Siviş Küçükbakkalköy'de, Fettah Demirhan Küçükyalı'da Hayrettin Karaol ise İsküdar'da faaliyet gösteriyor Küçükyalı'da Akasya Sokakta oturan Adil Kuru sorumlu durumda. Üsküdar'daki sorumlu ise Gündüz Çörekçi. Bu bölgedeki bir başka şahıs İsmail Nayırsoy. Bu şahısların otomobille semt örgütlerini denetleyen il örgütü müfettişleriyle sık sık buluştukları ve haraç alma, zorla gazete satışı, yol kesme ve adam dövme gibi eylemleri yürüttükleri bildiriliyor. Ayrıca Şenesenevler'de Fahri Kervancıoğlu ve Nurettin Yılmaz adlı sorumlular bulunuyor.

MHP'nin bu bölgede son zamanlarda, bütün gücünü Bostanlar denilen bir bölgeye yığması dikkat çekiyor. Ankara Asfaltı üzerinde, Dev

(Devamı S. 6 Sü. 8'de)

MHP Almanya'da aralarında Dağyeli, Yurtaslan ve Öymen'in de bulunduğu 10 kişi hakkında ölüm kararı aldı

FRANKFURT (ÖZEL)

ALMANYA'da MHP'liler Ali Yurtaslan'la görüşme yapan ve MHP'yi teşhir eden gazetecilerin de aralarında bulunduğu 10 kişi hakkında ölüm kararı aldılar. Bu ölüm listesinin Alman polisinin eline geçtiği, bu konuda gerekli tahkikat ve girişimlerin sürdürüldüğü bildiriliyor.

KİMLER ÖLDÜRÜLECEK?

MHP'nin Almanya'da öldürmeyi kararlaştırdığı kişilerin başında gazetemizin Avrupa temsilcisi Yıldırım Dağyeli bulunuyor. Listede Ali Yurtaslan, Ömer Tanlak, dısında, HBF Genel Başkanı Esat Ağca, eski Genel Başkan Halil Özak, Ali Kılıç, Milliyet gazetesi yazarı Örsan Öymen, Cumhuriyet gazetesi muhabiri Yağmur Atsız Alman gazeteci-yazar Jürgen Roth ve Demokrat gazetesi muhabiri Kamil Taylan'ın isimleri bulunuyor

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Semer ve eşek hikayesi!

12 Mart döneminde İstanbul siyasi polisi ve Faik Türün'ün EBU'ları (Esas Bilgi Unsurları) kendi ifadesiyle, bir "taktik hata"ya düştülerdi başlarda... Adamlar birer istihbaratçı, birer sorgulamacı olarak değil,düpedüz birer işkenceci ve hatta cellat gibi davranıyorlardı. Sansaryan Hanına getirilen her "zanlı" ismi kütük defterine yazıldıktan hemen sonra sopa altına yatırılıyor, bir gece içinde yarı-komaya sokuluyordu.

İyi ama, bu "zanlı" kimdi, neyin nesiydi, hangi örgütle ilişkiliydi, sol içindeki yeri neydi, siyasi polis için bunların bir önemi yoktu. Onlarca önemli olan, Sansaryan Hanına "düşen" herkesin iflahını kesmekti.

Tabii bu yöntem, kısa süre içinde, işleri Arap saçına döndürdü. Çünkü sıkıyönetimin adli organları, kendisine "havale edilen" sanıklar hakkında bilgi istiyordu. Hangi örgütten bu? Ne yapmış? Kiminle ilişkili?... Gerçi bir şeyler uyduruluyordu. Ama siyasi polisin, EBU'ların ve sıkıyönetim savcılarının Türkiye solu üzerine istihbaratlarının dağınıklığı giderilemiyordu. Uydurma ifadelerle belirli kimseler hakkında dava açmak ve hatta "yeraltı örgütü" imal etmek kolaydı, ama solun bütününü görebilmek, işleyişini kavramak zordu...

Sonra yöntem değiştirdiler. İşkence gene vardı, ama bu kez başlı-başına bir amaç olarak değil, bir araç olarak kullanılmaya başlandı.

Sansaryan Hanındaki polis şefleri, sorgulamalarda sıkıştıkları zaman EBU'ları imdada çağırıyorlardı. Türün'ün EBU'ları, solun öne çıkmış unsurlarıyla "sohbet"e girişiyor, Türkiye'deki siyasi durum üzerine sorular soruyor ve mutlaka "sohbet"in arasına şu soruyu sıkıştırıveriyorlardı:

– Ecevit komünist midir?

– ......

– Siz şu anda dışarda olsanız, CHP'nin solunda bir parti kurulması için mi çalışırdınız, yoksa CHP'yi içten mi ele geçirmeyi düşünürdünüz?

– ......

– Hadi canım, hadi, uzun etmeyin, CHP'yi içten ele geçirmeye çalışacağınızı biliyoruz!...

İlginçtir, bu fikir, yani CHP'nin içten ele geçirilmesi fikri, sorgulaması yapılan kişiye adeta empoze ediliyordu...

***

Bu tür "sohbet"lerin üzerinden birkaç yıl geçmeden, CHP'nin sırtına bir kene yapıştı. Kene, "TKP" ismini taşıyordu. "TKP"nin yurt dışındaki elebaşıları, bütün dikkatlerini CHP ile T. Maden-İş ve DİSK üzerinde toplamışlardı. "TKP" bir yandan işçi aristokrasisi ile "iyi ilişkiler" kuruyor, diğer yandan da var gücüyle CHP içine bir "sol kanat" oluşturmaya çalışıyordu. "TKP'nin Sesi" Radyosundan CHP milletvekillerine çağrı üzerine çağrı yayınlanıyor, kendilerine karşı hayırhah bir tavır takınan kimi CHP'li milletvekilleri "saylav" diye anılmaya başlanıyordu. Anlaşıldığı kadarıyla "TKP", CHP'yi içten fethetmeye karar vermişti. Tıpkı, EBU'ların istedikleri gibi.

Peki ama, CHP içten fethedilebilir miydi? Daha açık bir deyişle, halk kitlelerine "çaktırmadan" CHP'nin "komünist" bir parti haline getirilmesi olası mıydı?

Tabii değildi.

Peki öyleyse amaç neydi? Amaç, CHP'yi ikiye bölmekti. "TKP'nin şefleri aynı taktiği orduya karşı da uygulamaya çalışıyorlardı. CHP, ordu, işçi ve öğretmen kuruluşları bölük-pörçük edilecek ve biryandan maceracıların, öte yandan da MHP'nin teröründen yararlanılarak bir iç-savaş ortamı yaratılacaktı. "TKP" şeflerinin Türkiye'yi "zayıf halka" ilan etmeleri boşuna değildi. Güçlü bir Türkiye, her şeyden önce, "TKP"nin iplerini çeken Moskovalı efendilerin işine gelmiyordu.

***

CHP'yi alalım. CHP, Kremlin'in oyununu zamanında sezebildi mi? Hayır, sezemedi. CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit, iktidarı döneminde, Rusya ile Batı arasında trajik bir "denge" siyaseti izleyerek, "TKP"nin Türkiye'ye CHP üzerindeki oyunlarına çanak bile tuttu.

Peki sonuç?

Sonuç ortadadır: CHP bugün boylu boyunca yere serilmiştir. CHP örgütünün birçok kolu, ya "TKP"ye ya da maceracılara kaptırılmıştır. Ve bu yüzden, CHP, tamamen atıl hale gelmiş MHP'nin yıkıcılığı ve cinayetleri karşısında bile sözden başka bir şey üretemez olmuştur!....

***

Bazıları, CHP Genel Merkezinin son zamanlarda, "TKP"lilerin veya maceracıların denetimi altındaki bazı örgüt yönetimlerini feshetmesini, "Ecevit'in uyanmaya başlaması"yla izah etmeye çalışıyorlar.

Uyanmak bu mudur! Şu ya da beriki fraksiyonun denetimi altındaki yönetimleri tasfiye etmek neye yarar? CHP'nin ihtiyacı bu değildir. CHP'nin ihtiyacı, sadece "TKP" kenesini silkip atmak da değildir. CHP yöneticileri, "TKP"nin bir Beşinci Kol olduğunun bilincine erişebiliyorlar mı; sorun budur! Siyaset değiştirmeden üç-beş taşra örgütünün yönetimini değiştirmek, olsa olsa eski eşeğe yeni semer vurmaya benzer!...

düşünce dünyası

ADİL'İN ANISI BİZE RUSYA VE MHP'YE KARŞI MÜCADELE YOLUNU GÖSTERİYOR

İmam Canpolat
Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP)
Tunceli İl Yönetim Kurulu Üyesi

RUS sosyal-emperyalizminin ülkemizin üzerinde tehditlerinin gittikçe yoğunlaştığı ve MHP terörünün had safhaya vardığı bir dönemde ölümünün birinci yıl dönümünde Apocu çeteler tarafından şehit edilen İl Yöneticimiz Adil Turan'ı anıyoruz.

Ben Adil arkadaşı, maceracılığa ve revizyonist milliyetçiliğe karşı mücadele içinde tanıdım. Adil arkadaş bu mücadeleden geçerek TİKP saflarına katıldı. Yoksul bir ailenin çocuğuydu. Yoksulluk içinde hem okuyor hem de ailesine yardımcı oluyordu. İlk ve orta öğrenimini bu şekilde bitirdi. Daha sonra Hacettepe Tıp Fakültesine girdi. Amacı ülkemizin düşmanlarına karşı mücadele ederek öğrenimini bitirmekti.

Apo, Adil'le bu dönemde ilişki kuruyor ve Adil'i yoksul bir aile çocuğu olduğundan mücadele isteğini istismar ederek onun kafasını çelmeye çalışıyor. Kendi karanlık emellerine ulaşması için böyle tertemiz insanları robotlaştırıp kullanmak gerekiyordu. Fakat Adil arkadaş Apo'nun niyetini çok erken anlamıştı ve ilişkilerini kesmişti.

Adil arkadaş bir süre saflarında kaldığı ve kendisini haince katleden Apocu cinayet şebekesi hakkında şöyle diyordu "Apo bize devrimcilik adına hırsızlık yaptırıyordu, hırsızlığın ganimetlerine kendisi el koyuyordu, çeşitli arkadaşlara ailesinin gönderdiği paralara el koyuyordu. Ben önceleri bunu devrimcilik zannediyordum. Fakat sonradan bunun çok çirkin bir iş olduğunu kavradım ve halkın mülkiyetine el uzatmayı reddettim. Köyde ta küçüklükten beri annemiz ve babamız bize hırsızlığın kötü bir şey olduğunu söylüyorlardı. Apo ise hırsızlığın devrimcilik olduğunu söylüyordu." Böyle anlatıyordu Apocu çetenin karakterini ..

Adil arkadaş TİKP saflarına katıldığı zaman Tunceli'de sahte solcu ve maceracıların saflarını terk eden birçok devrimci ve yurtsever insan da Adil'in bu tutumundan cesaret alıp Partiye katıldılar. İşte bu gelişmeyi hazmedemeyen karanlık güçler maceracı ve solte solcu çeteleri Partiye karşı harekete geçirerek, bunların saflarında Partimize katılımı ve halkla birleşmemizi engellemeye çalıştılar. Karanlık güçler bunu başaramayınca ölüm listeleri hazırlattılar. Bu ölüm listelerinde Adil arkadaşın da ismi vardı.Adil arkadaş tehdit ve saldırılar karşısında bir adım bile geri çekilmedi. Tam tersine Tunceli'de mücadelenin başında olmayı kendisine görev sayıyordu.

MHP ve Rusya Partimizin gelişip halk kitlesine önderlik etmesinden korkmaktadır, Rusya ve MHP'li faşistler bu korkularını daha Partimizin kurulduğu ilk günden beri ortaya koymuşlardı. Bunun için de Partimizde birleşen önder kadroları fiziki olarak ortadan kaldırma talimatı verdiler. Tunceli'de bu görevi en sadık elemanları olan Apocu çeteye verdiler. Sahte solcuların saldırılarının yoğunlaştığı ve ölüm naraları attıkları bir dönemde saldırgan elebaşılar, gerici gazetelere ses çıkartmadıkları halde, Aydınlık gazetelerini yırtıyorlardı. Güvenlik kuvvetlerinin gözü önünde sanki izinliydiler. Gerici gazeteleri satıp paralarını midelerine indiriyorlardı. Adil arkadaş bütün bu saldırılara rağmen Aydınlık gazetesinin halka ulaşması için çalıştı. Gazete tomarlarını sırtında taşıyordu. Birçok kez saldırıya uğradı. Fakat bir adım bile geri atmadı. Partiye güvendi ve davasının haklılığına inandı. Çalışmalarını görev zorlaştıkça, önemini kavrıyor ve daha sıkı sarılıyordu.

Bu amaçla Tunceli'de devrimci kılığına giren MHP ve Kontgerilla görevini yürüten Apocu cinayet örgütünün karşısına dikildi. Adil arkadaş bu görevinin bilincindeydi. Çünkü Doğuda halkın mal ve can güvenliğini, bu cinayet örgütü ortadan kaldırıyordu. Barış. özgürlük ve kardeşliğin sağlanması için Apocu çeteye karşı mücadele zorunluydu.

Parti Tunceli İl Yönetiminde görev yapmaya çağırdığı zaman Adil arkadaş bu görevi şevkle kabul etti. Aldığı bu görevi ömrünün sonuna kadar şerefle yürüttü. Adil arkadaş "Herşeyimiz Partidir. Dünya malında gözüm yoktur" diyordu. Son derece alçakgönüllüydü.. Sade bir yaşamı vardı. Asla kibirlilik yapmazdı. Kendisine sorulan soruları kavratana kadar sabırlılıkla açıklardı. Yoksul bir ailenin çocuğu olarak halkın bütün sıkıntılarını ve hayatın bütün zorluklarını biliyor ve bu şartlara boyun eğmiyordu. Onun için önemli olan. ömrünü adadığı Partisinin kuracağı özgür Türkiye'yi kurmak için çalışmaktı.

8 Eylül 1979 Cumartesi günü Partimizin İl Merkezinde: Aydınlık gazetesinin açtığı "Brejnev'e cevap: 25 Milyonu Halktan Topluyoruz" kampanyasını başlatmak ve Tunceli'nin bütün ilçelerinde Partimizin şubelerini açmak için toplantı yapmıştık. Toplantı bittikten sonra çeşitli yörelerden ve ilçelerden gelen arkadaşlar dağıldı. Bütün arkadaşlar gibi ben de Adil arkadaşla beraber saat 16.00'da Parti lokalinden çıktık, Yenimahalle'ye çıkarken Adil arkadaşa Elazığ'da uğradığımız faşist MHP militanlarının bir takibinden nasıl kurtulduğumu anlatıyordum. Adil arkadaş ise ağırbaşlılıkla dinliyor ve mücadeleci bir ruh ile adımlarını atıyordu. O anda Apocu cinayet örgütünün önceden kurulan hain pususuna düştük. Mahalleye girerken arkadan kahpe kurşunlar bize sıkılmaya başlandı. Adil arkadaşı bu kahpe kurşunlar sonucu kaybettik. Ben ve beraberimizdeki arkadaş ise mahalle halkının müdahalesi sonucu yaralı kurtulabildik.

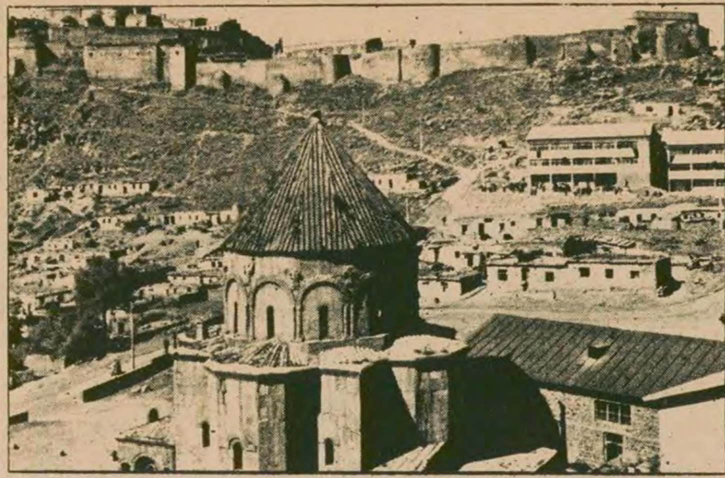
Adil arkadaşımın, yanımda pansuman odasında hayata gözlerini yummasını hiç mi hiç unutamam. Adil arkadaş diğer devrim şehitleri gibi tarihin sayfalarında yerini aldı. Adil arkadaşı yaşatmanın, onun yükseklerde dalgalandırdığı devrim bayrağını daha da yükseklere kaldırmakla olacağı bilincindeyiz. Adil'in anısı bize Rusya ve MHP'ye karşı mücadelenin yolunu gösteriyor. Acımızı ve kinimizi mücadeleye dönüştüreceğiz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Kars'tan gözlemler

●Kompartımanımızın kapısı açıldı. Kapıdaki 7-8 kişi bize "Içinizde Karslı olan var mı?" diye sordu. Bir arkadaş Karslı olduğunu söyledi. Ne bilsin gelenlerin Türkeş'in komandoları olduğunu. Arkadaşı tartaklayarak dışarı çıkarmaya yeltendiler. Jandarmanın geldiğini duyunca kaçtılar

Doğu Ekspresine bindik. Kars'a doğru yol almaya başladık. Çayır zamanıydı. Dedik ne yanmışsa kuraklıktan yanmış. Gerisini ise biçip toplayalım.

Trene bindiğimizde ikinci mevkiye yerleştik. Tren bomboştu ve Kars'a doğru yol aldı. Ama trenin böyle boş gitmesinin sebebi neydi? Bu sebebi çok geçmeden bir durakta öğrendik.

Ertesi gün Yerköy-Şefaatli arasında bulunan Caferli durağına geldik. Tren burada 1-1,5 saat kadar bekledi. Dizel motorunu değişeceğini söylediler. Biz de kompartımanımızda oturup pencereden etrafı seyrediyorduk. Bir de baktık, kompartımanımızın kapısı açıldı. Kapıda 7-8 kişi bize "İçinizde Karslı olan var mı?" diye sordu. Hemen o anda bir arkadaş Karslı olduğunu söyledi. Ne bilsin ki gelenlerin Türkeş'in komandoları olduğunu. Ben de durumu hemen farkederek Karslı olduğumu değil Erzurumlu olduğumu söyledim. Sonra gelenler bana "sen kal" deyip öbür arkadaşı tartaklayarak dışarı çıkarmaya yeltendiler. Ama jandarmanın geldiğini duyunca trenden atlayıp kaçmaya başladılar. Sonra trende görevli bulunan jandarmalar durumdan haberdar olup saldırganları kovalamaya başladılar. Jandarmalar saldırganları kovaladığı zaman istasyondaki iki görevli jandarmaya karşı gelerek Jandarmanın müdahalesini önlemek istediler. Hatta birisi jandarmalara "Ne oluyor be size! Yolunuza devam etsenize" diye çıkıştı. Saldırganlar daha sonra oradaki ormanın içinde geçen bir derede yüzmeye başladılar. O ormanlık bölge onların yuvası haline mi gelmişti bilmiyoruz ama o ormanlıkta bağrışıp türkü söylemeleri kulağımıza kadar geliyordu.

Tren kalktıktan sonra yolcular korkuyu atlattı. Erzurum'a geldikten sonra tekrar şüpheye kapıldıkama Erzurum'da bir şey olmadan çıktık.

Demek ki halkın trene binmemesinin en büyük sebebi yollarda komandoların kendilerine saldırması ve bundan dolayı da trene binmeyip otobüsle yolculuk etmesidir.

KARS'TA DURUM

Kars'a geldiğimizde herkes birbirine şüpheyle bakıyordu. Her köşede birer asker, birer polis dikilmiş, kimse doğru dürüst gezemiyor. Akşam oldu mu Kars bir harabe kent haline geliyor. Partizanlıksa değil Kars'ta, zaten bütün yurtta başını almış gidiyor. Meslek sahibi olmak ve eline bir iş bulmak için bir kişi iki imtihana giriyor. İmtihanlardan biri polislik, ikincisi ise Milli Eğitim memuru imtihanı imiş. İmtihana giren arkadaş şöyle anlatıyor: "Liseyi iki yıl önce bitirmiştim. Ne iş olsa girerim dedim. Polis imtihanı vardı ben de gireyim dedim. İmtihana giriş için sadece fotoğraflara tam 700 lira harcadım. Tabii diğer masraflar da ayrı. Sonra imtihana girdim. İmtihanda bana nerelisin diye sordular. "Ardahanlıyım" dedim. Diğer bir soru da şuydu: "Kars'ta nerede ve kimlerle kalıyorsun" diye sordular. Bir iki soru da kitaplardan sordular. "tamam gidebilirsin" dediler. İmtihanlar belli oldu. İmtihanda da sağ görüşlü olarak tanıdığım birisi imtihanı kazanmıştı. Ben de köyde boşuna gün ve zaman harcıyorum. Eğitimdeki imtihanda da bize bir hayır yoktu.

KURAKLIKTAN SONRA DOLU

Kars'a geldiğimizde, yol boyunca arazilere ve çayırlara ve otlaklara bakıyorduk. Hepsi kuraklıktan yanmış, biçilmez hale gelmişti. Yalnız tarlalar nispeten daha iyiydi. Kuraklıktan en çok etkilenen şehirlerin başında Erzurum, Ağrı, Kars ve yöreleri gelmekteydi.

Köyde bir hafta kaldık. Bir damla yağmur bile düşmedi. Halk yağmurun yağması için dua ediyordu. "Bir damla yağmur düşse de bari tarlalar biçilse" derlerken birden bulutlar oluştu. Hava soğumaya başladı. Dolu yağışı en az 1 saat sürdü. Her tarafı kar yağmış gibi bir beyazlık kapladı. Açıldıktan sonra tarlaları gezdiğimizde dolu hepsini biçip atmıştı. Tahıl taneleri başağında değil, artık yerdeydi. Doludan sonra aralıklarla yağmur yağıyor, ama ne fayda. Bu yıl ne ot, ne saman, ne de tahıl var.

Herkes şimdiden sığırını, davarını satıyor. Çünkü otun kilosu şimdiden 15, samanın da 10 liradan satılıyor. Buna karşılık köylünün ürünü değerlendirilmiyor. Bir hafta evvel Kars'ta, tüccarlar tereyağını bile almıyorlardı. Sadece inek yağını, ancak 175-200 liradan, nazlanarak alıyorlardı. Köylüler, otlakların bu yıl olmayışından, hemen yayladan köye inip hayvanlarını köye getirdiler. Bu yüzden hayvanlar daha biçilmemiş arazilere girmekte ve bir başka zarar doğmaktadır.

HALK ÇAYI SARIP İÇİYOR

Bu yıl doğuda kuraklığın olması ve arkasından bazı yörelere dolu yağması halkı moral bozukluğuna uğrattı. Bir de sigaranın olmaması eklenince halk ne yapacağını şaşırmış bulunmaktadır.

Köylüler, "Bari sigara olsa, o da yok. Ne yapacağımızı bilemiyoruz. Sigara sıkıntısı Kars ve yöresinde tam üç aydır devam etmektedir. Örneğin Ardahan tekeli bayramda bile sigara vermedi. Bazıları karaborsadan filtreli sigaraları 120 liradan, Birinci sigarasını 30, Bafra sigarasını da 40-50 liradan zor bulabiliyordu. Çoğu yerde tanık oldum. Sigara bulamayanlar da birbirlerinin izmaritlerini sırayla bir nefes çekip idare ediyorlardı. Hele onu da bulamayanlar başka yöntemlere başvuruyorlardı. Kimisi otların içerisindeki yabani düt dediğimiz otları ayıklayarak, ufaltıp kağıda sarıp içiyordu. Kimisi de yeni icatlar bulmuştu. Bir köylü 500 gram çayı sarıp içerek bir kaç gün idare etmiş. Ama çayın çok zehirli olduğu anlatılsa da buna mecbur kaldıklarını ve bunun sorumlusunun Demirel ve Tekel Bakanının olduğunu söylediler. Ben gelirken herkes İstanbul'dan sigara göndermemi söyledi. Benim göndermem gerekirse bu durumda sadece iyi içmeleri için yalnız bulunduğum ve kaldığım köye 100 kilo sigara göndermem gerekiyor. Ya Kars ve yöresi? Tekel Kars'a devamlı sigara göndermeli ve bu durumun üzerine gitmelidir. Çünkü oradaki bayilerde de yolsuzluklar çoktur. Yolsuzluk olmasa bu sıkıntı ve görülmemiş karaborsa nereden geliyor?

ÇIKARILAN SONUÇ

Kars'ta ve yöresindeki gözlemleri, yaşananlari hep sıraladık. Şimdi, yetkililere ve hükümete sesleniyoruz.

1) Bütün yurtta olduğu gibi Kars'ta da partizanlığa son verilmesi, yollarda Kars'a giden araçlara saldıran komandolara karşı en etkili önlemlerin alınması.

2) Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kuraklık ve doluyla ilgili önlemleri alması ve bu konuda da partizanlığın yapılmaması.

3) Kars'ta ivedilikle sigara, şeker ve önemli tüketim maddelerinin sorunu çözülmesi ve bu konularda etkin önlemlerin alınması.

Kısaca yetkililer, bu sorunlara eğilmeli ve derhal partizanlık gözetmeden, halkın bu acil taleplerini yerine getirmelidir

İsmet ARSLAN

Hapisteki devrimcinin mektubu ve cevabımız

Ben yaklaşık 3 yıldır devrimci saflarda mücadele edip cezaevine düşen devrimci bir gencim. Aydınlık'a olan eleştirilerim proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği onurlu mücadelenin bir parçasıdır. Aydınlık hareketinin oluşumu ve gelişimi türlü karanlıklarla dolu, yüreği devrim ve halktan yana çarpmayan faşist bir hareket olarak değişik isimlerle ta günümüze kadar gelen, 71'lerde işkencehanelerde bülbül gibi öten, günümüzde ise açıktan burjuvaziden yana saf tutan, ihbarcılığı, muhbirliği kendisine rehber edinen, karşı-devrimci ajan, provokatör milliyetçi bir çete değil midir TİKP, Aydınlık...

Kendisine devrimciyim, yurtseverim deyip de açıktan devrimcileri semt semt, bölge ve şehir şehir ta ev adresine kadar açıklayan, yürüttüğü faaliyetleri büyük sütunlarla "en ince ayrıntılarına kadar"(!) açıklayan Aydınlık gazetesi değil midir? Bütün bunları açıklama gereksinimini neden duymuştur acaba Aydınlık? Bir kaç gazete satabilirim diye mi acaba? Devrimcilerin ve emekçilerin boy boy resimlerini neden yayınlamıştır? Kara kaşını kara gözünü mü sevmiştir?...

Hem soruyorum siz kendinize "devrimciyim" diyor musunuz? Diyorsanız, devrimciliğin hesabına kitabına sığar mı ihbarcılık, muhbirlik, yalan, iftira? Demiyorsanız amenna! Sadece size faşist der açıktan tavır alırım(Gerçi gene faşistlerin yaptığını hem de fazlasıyla yapıyorsunuz ve bir de devrimciyim diyorsunuz) Şu sosyal-faşizm denen olgu doğru mu ne? Doğruysa sizlerden başka sosyal-faşist göremiyorum.

Daha fazla ne kadar gazete satabiliriz diyorsunuz. Yollarını arıyorsunuz. Bunun en güzel yolu burjuvazinin yanında biraz daha fazla yer almanız ve iftira yalan ve demogoji sanatını biraz daha geliştirmenizdir bence! Çünkü bu düzende yurtsever, demokrat yurtsever devrimci basın devamlı susturulmuştur. Meydan burjuva basınına kalmıştır. Mesela siz buna en güzel örneksiniz. Hem bol bol iftira, itiraf, ihbar.. Okunmaya değer yazılar devamlı sizde çıkmıştır.

Kimbilir şimdiye kadar devamlı ben Aydınlık'ı "yanlış" anlamışımdır. Bana Aydınlık "düşmanlığı" körüklenmiştir belki. Fakat eğer dürüst bir yayın olduğunuzu ispat etmek istiyorsanız, bunu beni ikna ederek ispat edin...

Adana Kapalı Cezaevinden bir devrimci

Sayın devrimci okuyucumuz,

Biz sizin dürüst olduğunuza şimdiden inanıyoruz. Yalnız sizin değil, devrimcilerin ve halkın ezici çoğunluğunun dürüst ve iyi olduğuna inanıyoruz. Buna inandığımız içindir ki savunduğumuz doğru görüşlerin eninde sonunda bu dürüst devrimciler ve halk tarafından kavranacağından, bize yönelen bütün iftira ve suçlamaların eninde sonunda etkisiz kalacağından hiç bir şüphemiz yok. Küfüre varan sözlerinizden bir gün gelip sizin de utanacağınızdan eminiz.

Mektubunuzun içinde son paragraflarda alaylı bir şekilde ifade ettikleriniz aslında gerçeği yansıtıyor. Evet, bugün binlerce iyi niyetli devrimcinin kafası revizyonist ve maceracı fikirlerle altüst edilmiştir, doldurulmuştur. Revizyonizm ne yazık ki birçok devrimcinin kafasına Aydınlık düşmanlığını sokmuştur.

Aydınlık'ın geçmişi hakkında son derece kulaktan dolma bilgilerimiz var ve gerçeğe dayanmıyor. Aydınlık'ın geçmişi karanlık değildir. Tam tersine apaçık ortadadır. Bu geçmiş ne faşizmin, ne revizyonizmin önünde boyun eğmeyen onurlu bir geçmiştir. Türkiye devrimini ve binlerce devrimciyi yanlış yollara sürükleyen revizyonist ve maceracı fikirlerle azınlıkta da kalsa uzlaşmayan bir geçmiştir.

Aydınlıkçılar 12 Mart işkencehanelerinde sonuna kadar direndiler ve işkencecilerin önünde boyun eğmediler. Aynı tutumu 12 Mart zindanlarında da gösterdiler. Hapse düşmüş bir devrimcisiniz. Geçmişte hapishanelerde mücadele vermiş devrimciler hakkında söz söylerken gerçeğe dayanmaya ve biraz daha saygılı olmaya dikkat etmeliydiniz.

Aydınlık kimin ev adresini açıklamış? Siz böyle bir şey okudunuz mu, yoksa kulaktan mı duydunuz? Okumanız imkansız çünkü gerçek değil. Aydınlık eylemleri halka zarar verse de maceracıların isimlerini açıklamaz. Ama Ümraniye'de devrimcilik adına beş işçiyi kurşuna dizenleri halkın önünde teşhir etmek boynumuzun borcudur. Fatsa'da babaları sağcı olduğu için üç çocuğu öldürenleri kitlelere açıklamak halka karşı borcumuzdur. Kimse kendine solcu adı verdiği için halka karşı işlediği suçların hesabını vermekten kurtulamaz.

Kurtarılmış mahalleler yayınına gelince. Bu yayında gerek faşistlerin gerek sahte solcu örgütlerin halk düşmanı faaliyetleri sergilenmiştir. Bu faaliyetleri açığa çıkartmamak, halk üzerindeki zorbalığa göz yummak, Rusya'nın Türkiye'deki faaliyetlerini örtbas etmek anlamına gelir. Ama biz bu faaliyetleri açıklarken buna alet olan ve belki de iyi niyetle hareket eden, günün birinde yanlış yoldan dönmeleri ihtimali bulunan gençlerin hiç birinin ismini açıklamadık. Bu iddianız gerçeklere dayanmıyor. Bizim meselemiz kişilerle değil, hatalı ve halka zararlı siyasetlerle.

Aydınlık'ı daha fazla yaymak diye bir meselemiz var. Aydınlık ne kadar çok insan tarafından okunursa Türkiye devrimi için o kadar yararlıdır. Böyle bir faaliyeti küçümsemek halkı aydınlatmak diye bir davası olmayanların tutumudur. Ama biz Aydınlık'ı yayarken halktan başka hiç bir şeye güvenmedik, her türlü zorluğa halkın desteği ile karşı koyduk. Bugünkü şartlarda devrimci bir yayın organının kapatılması değil, kapatılmaması bir marifet ve devrimcilik sayılmalıdır. Bugün bir gazeteyi kapattırmak kadar kolay bir şey yoktur. İki keskin slogan atmak bu meseleyi halledecektir. Ama o zaman ortalığı faşizmin ve revizyonizmin demagojisine bırakmanın sorumluluğunu kim üstlenecektir?

Size ve hapisteki bütün arkadaşlara devrimci selamlarımızı yollarız.

Kan uyuşmazlığı nedir?

HALK SAĞLIĞI

Dr.Nadir Paksoy

Çevremde yeni evlenen arkadaşların bana sık sık yönelttikleri bir soru var: "Benim kan grubum şu, eşiminki şu, acaba doğacak çocuğumuzda bir kan uyuşmazlığı olur mu? Bu tür sorulara açıklık getirmek amacıyla sözü edilen konuya eğilmede yarar görüyoruz:

KAN GRUPLARI NEDİR?

Her insanın kanındaki kırmızı küreciklar üzerindeki özel maddelere göre 4 çeşit kan grubu vardır. Bunlar, A, B, AB ve O gruplarıdır. Bir de RH (er aş diye okunur) denilen madde varsa RH (+) yoksa RH(–) şeklinde tarif edilir.

KAN UYUŞMAZLIĞI NASIL OLUR?

Biraz önce kan gruplarının ne olduğuna kısaca değindik. Annenin kan grubu ile babanın kan grubu arasında bir uyumsuzluk olursa doğacak çocuğun kanı ile annesi arasında bazı hallerde uyuşmazlık ortaya çıkabilir. Bilhassa RH faktörü A, B, AB, O gruplarına kıyasla kan uyuşmazlığına daha çok yol açabiliyor.

Eğer babanın kanı RH (+) (er aş pozitif), annenin kanı RH (–) (er aş negatif) ise doğacak çocuğun kanının RH faktörü ya pozitif ya da negatif olur. RH negatif olursa anne kanı da RH negatif olduğundan bir sorun ortaya çıkmaz. Ama çocuk kanı RH pozitif olursa anneninki RH negatif olduğundan bir kan uyuşmazlığı belirebilir. Belirebilir diyoruz, çünkü uyuşmazlık her RH (+) ile RH (–) arasında görülebilir bir olay değildir. Gebelik süresince normalde anneden çocuğa, çocuktan anneye kan akımı olur. Ama kanın yalnız sıvı kışmı geçer. Uyuşmazlık olması için kırmızı küreciklerin çocuktan anneye geçmesi gerekir. Bu da doğuma yakın zamanlarda olur genellikle. Çocuktan anneye geçip tekrar çocuğa dönerek hastalık yapacak maddecikler, yeterli miktarda olmadığından ilk çocukta RH kan uyuşmazlığı görülmez. İkinci ve daha sonraki çocuklarda görülür. Uyuşmazlık sonunda çocukta sarılık dediğimiz olay görülür. Sarılık yüksek miktarda olursa bu ölüme bile yol açabilir.

ÖNLEMLER

1 - RH negatif anne ile RH pozitif babadan doğacak çocuklar bir uyuşmazlık ihtimaline karşı anne gebelikte izlenmelidir.

2 - İlk çocukta gorulmez. Ançak bu tür anne ve babaların ikinci ve üçüncü çocukları yönünden anne gebeliği süresince hekim tarafından dikkatle incelenmelidir.

3 - RH negatif olan kadınların ilk çocukları doğduğunda çocuk RH pozitif ise doğumdan sonraki ilk 72 saat içinde anneye Rhogam (reogam) adlı ilaç uygulanırsa bundan sonraki çocuklar da hastalığın ortaya çıkması engellenir. Bu ilaç maalesef yurdumuzda üretilmeyip dışarıdan getirtildiği için acil hallerde bulunması güç ve pahalıdır.

Aydınlık

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN, BUYUKÖZDEN
O.GÜRHAN
Müessese Müdürü: ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA KızılayCad.104 Sok.No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 harfç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000 TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 901

CHP'nin gensoruları suya düştü

Erbakan:Tek tek bakan düşürmek çözüm değil

● Erbakan garanti verdi ama, Mecliste yine çoğunluk sağlanamadı

ANKARA (ÖZEL)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan dün Parlamentoda yaptığı toplantısında "Bakanları tek tek düşürmekle milletin yarasına merhem olunmaz, mutlaka köklü bir çözüm bulunmalıdır" dedi. Erbakan bunun milli çözüm onarım hükümeti olduğunu, böyle bir hükümetin Parlamento içinden çıkma imkanının bulunduğunu belirterek, böyle bir hükümetin tarafsız yöneticilerle anarşide hiç değilse bir azalma yaratması, faiz kararnamesini kaldırması, para değerini düşürmemesi, zam yapmaması ve ülkeyi seçime kadar mazotsuz bırakmaması gerektiğini söyledi.

Erbakan Sezgin hakkındaki gensorunun muhtevasına katıldığını da sözlerine ekledi.

Londra'ya Avrupa İslam Komitesinin bütün insanlığa yayınlayacağı deklarasyon üzerinde yapılacak çalışmalara katılmak için gittiğini, bir deklarasyonun İslam Ülkeleri Zirvesine sunulacağını söyledi. Erbakan, Londra'ya gitmeden önce bir basın toplantısı yapmamasının nedenini

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Faşistler, Seyranbağları'nda bir birahaneyi taradı: 1 kişi öldü, 3 kişi de yaralandı

ANKARA (ÖZEL)

BAŞKENTİN Seyranbağları semtinin Bağlar Caddesi üzerinde bulunan "Baba Fıçı" birahanesi tarandı. Saldırıda Halil Çıtak, Yusuf Özdemir, Ali İhsan Kaplan, İsmail Kara adlı yurttaşlar yaralandı. Hastaneye kaldırılan yaralılardan birahane sahibi Ali İhsan Kaplan dün sabaha karşı hayatını kaybetti. Birahanenin önüne otomobille gelen saldırganlar daha sonra kaçtı.

Önceki gün Ege Mahallesinde öldürülen Bektaş Bora'nın babasından bir hafta önce Acilcilerin para istedikleri, Bektaş Bora'nın babasının "param yok"

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Muhabirimiz İzzet Kalkan kendisini sebepsiz yere üç gün gözaltında tutan emniyet görevlilerinden şikayetçi oldu

İSTANBUL (ÖZEL)

GEÇTİĞİMİZ cumartesi günü Çağlayan Kanarya Sokakta gözaltına alınan ve gerekçesiz olarak üç gün gözaltında tutulan muhabirimiz İzzet Kalkan savcılığa başvurarak emniyet görevlilerinin keyfi tutumundan dolayı şikayetçi oldu.

Kalkan, gözaltında tutulduğu müddetçe bir basın mensubunun gerekçe göstermeden alıkonamayacağını, derhal serbest bırakılması gerektiğini belirttiği halde, üç gün süreyle nezarette tutulduğunu, ifadesi sırasında "geçen seçimde hangi partiye oy verdiğine" kadar hiç bir yasal dayanağı olmayan sorular yöneltildiğini kaydetti.

Kalkan, serbest bırakılmadan önce elleri kelepçeli olarak evine götürüldüğünü ve evinin arandığını daha sonra da savcılığa dahi çıkarılmadan serbest bırakıldığını belirtti.

Önceki gün savcılığa başvuran İzzet Kalkan, kendisini sebepsiz yere üç gün gözaltında tutan ve eline kelepçe vuranlar hakkında şikayetçi olduğunu bildirdi.

Öte yandan, önceki gün Şişli Çağlayan'da Aydınlık gazetesi satan TİKP Şişli İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Haydar Özdemir polis tarafından gözaltına alındı. Haydar Özdemir halen serbest bırakılmadı.

İsrail'in iddiası:

Suriye ve Libya Ruslarla ortak manevra hazırlığında

TEL AVİV

İSRAİL'in 1973 yılında işgal ettiği Arap topraklarının kuzey bölgelerinde, Suriye ordusunun yeni bir yer değiştirme harekatına başladığı bildirildi. Kudüs radyosunun, İsrail askeri kaynaklarına dayanarak verdiği habere göre, Golan tepelerinin kuzeyindeki askeri harekata Suriyeli askerlerin yanısıra Sovyet danışmanları ve Libyalı subaylar da katılıyor.

İsrail yönetimi, Libya-Suriye birliğinin açıklanmasından sonra yayınladığı bildiride, iki Arap ülkesinin İsrail'in güvenliğini tehdit ettiğini ileri sürdü. Libya ve Suriye'nin İsrail sınırlarında faaliyet gösteren Filistinli gerillaları kışkırtacağını da iddialarına ekleyen Tel Aviv yönetimi, "Ülkenin güvenliğinin sağlanması için herşeyin yapılacağını belirtti.

Arap Birliğini sağlama girişimleri

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ARAP Ülkeleri şimdiye kadar ikili, üçlü ya da dörtlü olarak çeşitli tarihlerde birtakım birlik girişimlerinde bulundular. Fakat bu girişimler birçok nedenlerden dolayı uzun ömürlü olamayıp dağıldı.

Son Suriye-Libya birliğinden önce şimdiye kadar gerçekliştirilmiş Arap Birliği girişimleri şunlardır:

1- Mısır-Suriye Birliği / 1958'de kuruldu, 1961'de dağıldı.

2- Irak-Ürdün Birliği / 1958 yılında aynı soydan gelen Haşimi Krallıkları Federasyonu olarak kuruldu. Aynı yılda Irak'taki Krallığın devrilmesi ile sona erdi.

3- Arabistan Yarımadasının güneyinde yedi Arap Emirliğini(Abudabi, Dubai, Şancah, Acman, Ras El Hatım, Üm El Kuveyn ve Fucaria) kapsayan ve bugüne kadar devam eden birlik. 1971'de kuruldu.

4- Libya, Mısır, Suriye ve Sudan "Arap Cumhuriyetleri Federasyonu" 1972 yılında kuruldu ve 1973 Arap-İsrail savaşı sonrasında dağıldı.

5- Libya-Tunus Birliği. 1974 yılında bir birleşme paktı biçiminde gerçekleşti aynı yıl Tunus'un çekilmesiyle sona erdi.

6- Kuzey ve Güney Yemen arasında 1977, 1979 yıllarında başlatılan sınır anlaşmazlığı ve birleşme görüşmeleri.

7- 1976-1978 Ürdün-Suriye Birliği görüşmeleri başarısızlığa uğradı.

8- Mısır-Sudan ekonomik işbirliği anlaşması. 1978 yılında

9- 1978-1979 Suriye-Lübnan Birliği görüşmeleri sonuçsuz bitti.

10- Suriye-Irak Birleşme Paktı. 1979'da başladı. 1980 yılı başlarında başarısızlığa uğradı.

Öldürülen Zekeriya Bayrak'a gönderilen TİT ve üç hilal imzalı tehdit mektubunun fotokopisi

CUMHURİYET SAVCILIĞINA
BURSA

Uzun bir süreden beri meçhul kişiler tarafından telefonda ölüm ile tehdit ediliyordum. 8 Ekim 1979 Pazartesi günü de Türk İntikam Tugayı adlı yasa dışı illegal örgüt imzası ile [illegible]

9.10.1979

Zekeriya Bayrak
Ahmet Hamdi Tanpınar İlkokulu Müdürü

Ev Adresi :
Yeşilyayla Mahallesi
Tayyareci Mehmet Ali Caddesi
Neslihan Apt. No. 147
Kat: 4 Daire : 6
BURSA

Komandoların tehditlerinden sonra Bayrak, Savcılığa başvurarak can güvenliğinin sağlanmasını istemişti.

Komandoların öldürdüğü müdürü, Hergün sağcı ilan etti

● Ölen Müdür, daha önce TİT tarafından tehdit edildiği için Savcılığa başvurarak can güvenliğinin sağlanmasını istemişti.

HABER MERKEZİ

BURSA'da 2 Eylül sabahı öldürülen Ahmet Hamdi Tanpınar İlkokulu Müdürü Zekeriya Bayrak'ın daha önce TİT tarafından tehdit edildiği ve Bayrak'ın bu nedenle savcılığa başvurarak can güvenliğinin sağlanmasını istediği belirlendi. Zekeriya Bayrak çevresinde yurtsever bir kişi olarak tanınmasına ve sürekli komandolarca tehdit edilmesine rağmen 3 Eylül günü Hergün, ölüm haberinde Bayrak'ı "sağ görüşlü" olarak nitelendirerek verdi.

Daha önce Bayrak'a TİT ve üç hilal imzalı mektup gönderen komandolar Töb—Der üyesi olduğunu öğrendiklerini bunun için görevden ayrılarak Yeşilyayla'dan gitmesini istemiş ve "Türk İntikam Tugayı olarak ölüm fermanınızı imzaladık" şeklinde tehdit etmişlerdi. Bayrak, bunun üzerine 9.10.1979 tarihinde savcılığa başvurarak cangüvenliğinin sağlanmasını istemişti. Bayrak'a güvenlik için verilen polis memuru daha sonra alınarak MHP'ye koruma görevlisi olarak verilmişti.

Komandolarca önce tehdit mektubu gönderilen daha sonra da kurşunlanarak öldürülen İlkokul Müdürü Zekeriya Bayrak ve Töb-Der üyesi Bayrak'ı sağ görüşlü ilan eden Hergün'ün küpürü

Emniyet Komisyonu çalışmalarını tamamladı «Anarşi henüz kontrol altına alınamadı»

ANKARA (ÖZEL)

İçişleri Bakanı ile bakanlıkların üst düzeydeki yöneticilerinin, güvenlik yetkilileri ile bazı illerin valilerinin katıldığı Emniyet Komisyonu çalışmalarını tamamladı. Komisyon yayınladığı açıklamada "Ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten ve dıştan tehlikeye sürükleyen bir durumun ve hür demokratik düzeni, temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelmiş mezbuhane gayretlerin verilen başarılı mücadeleye rağmen henüz arzu edilen ölçü ve seviyede kontrola alınmamış olduğu" belirtiliyor.

Almanya bütün iltica sistemini gözden geçiriyor

ANKARA(ÖZEL)

FEDERAL Almanya'da siyasi sığınma hakkının kötüye kullanılmasını önlemek amacıyla alınan ivedi tedbirlerden ayrı olarak gelecekte de tüm iltica sisteminin gözden geçirileceği bildirildi

Federal Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği'nden yapılan açıklamada, iltica yasasıyla ilgili olarak büyükelçiliğe çok sayıda soru yöneltildiği belirtildi.

Açıklamada, mültecilere çalışma izni ve iltica işlemleri arasında çocuk parası verilmediği hatırlatıldı.

Siyasi iltica isteğinde bulunanların Federal Alman ma-

(Devamı sa.6, sü.5'te)

Türk-İş, kıdem tazminatı yasa tasarısında değişiklikler yapılmasını istedi

ANKARA (AA)

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Çalışma Bakanlığına yazı göndererek Kıdem Tazminatı Yasa Tasarısında bazı değişiklikler yapıldığı takdirde yasanın çıkmasına karşı olmadığını açıkladı.

Türk-İş, yasanın bu şekliyle işverenlerin işçileri işten atmasının kolaylaşacağını belirtiyor ve bu yola başvurulmasının önlenmesini istiyor. Tasarının işvereni her türlü kıdem tazminatı ödeme sorumluluğundan kurtardığını belirterek buna karşı çıkıyor. Türk-İş'in yasada yer almasını istediği hususlar ise şöyle: İşten çıkarmaların önlenmesi için 1475 ve 274 sayılı yasalarda yer alan ihbar, kötü niyet ve sendikal tazminat haklarının daha da geliştirilmesi. İşçilerin toplu çıkışını önlemek için yasalar getirilmesi ve işverenin işyerini kapadığı takdirde iki yıl daha fona tazminat ödemesi.

ÇİN MİLLİ HALK MECLİSİ TOPLANTISI BİTTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ÇİN Halk Cumhuriyeti 5. Milli Halk Meclisi 3. Toplantısı 10 Eylül günü Pekin'deki Halk Toplantısı Sarayında beşinci genel oturumunu yaptı. Toplantı gündemi sona erdikten sonra, Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi Başkanı Ye Çienying'in konuşmasıyla kapandı.

Toplantıda Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşlık yasası, evlilik yasası, Çin-yabancı ortak sermaye şirketleri gelir vergisi yasası ve kişisel gelir vergisi yasası ile Karar Tasarısı Tetkik Komisyonunun raporu ve Anayasanın 45. maddesinin değiştirilmesiyle ilgili karar onaylandı. Vatandaşlık yasası ikili vatandaşlığa izin verirken, evlilik yaşı da yükseltiliyor.

Toplantıda, Milli Halk Meclisi Daimi Komitesinin Yüksek Halk Mahkemesinin ve Yüksek Halk Savcılığının çalışma raporlarıyla ilgili kararlar da onaylandı. Toplantıda ayrıca, Anayasanın değiştirilmesi, Anayasa Değiştirme Komisyonunun kurulması ile ilgili kararlar, 1980-81 yılları milli ekonomi planlarının

(Devamı sa.6, sü.1'de)

Daha önce de yemek boykotuna başvuran Çay-Kur işçileri sözleşmede bir gelişme olmaması üzerine bu kez üretimi tamamen durdurdular.

Çay-Kur işçileri direnişe geçti

● Sıkıyönetim görevlilerinin müdahalesine karşı işçiler "Aç aç çalışmayız. Biz köle değiliz" dediler

● İşçiler sözleşmenin imzalanmasını, mesailerin başlamasını ve avans verilmesini istiyorlar.

İŞÇİ SERVİSİ

SÖZLEŞMENİN hâlâ imzalanmamasını ve mesailerinin kesilmesini protesto eden İstanbul Çay-Kur işçileri dün direnişe geçerek üretimi durdurdular. Daha önce de yemek boykotuna başlayan işçilerin üretimi durdurması üzerine Sıkıyönetim görevlileri işyerine gelerek işçilerin çalışmasını istediler, ancak Çay-Kur işçileri "Aç aç çalışmayacağız, biz köle değiliz" diyerek işbaşı yapmadılar.

İşyeri temsilcilerinden bazılarının gözaltına alınmak istenmesi üzerine Türk-İş 1.Bölge temsilcisi İsmail Topkar gazetemize şunları söyledi: "Rize'den İstanbul'a kadar Çay-Kur işçilerinin durumu son derece zorlaşmıştır. Temmuz ayından itibaren mesailerin yasalara aykırı olarak kesilmesi, işçileri ayda net 4-5 bin liradan yoksun bırakmıştır. Ankara ile görüştük, sözleşmenin imzalanacağını söylediler, ancak aç açına kimseyi çalışmaya zorlamak mümkün değildir. Sözleşme imzalanmadan, mesailer başlamadan ve işçilere avans verilmeden işbaşı yapılmayacaktır."

Çay-Kur işçileri de bugüne kadar çeşitli vaadlerle oyalandıklarını ancak artık tahammülleri kalmadığını ve hakları verilmeden çalışmayacaklarını söylediler.

ABD, İran ile hem görüşmek istiyor, hem de hatalarını kabul etmiyor

WASHİNGTON/TAHRAN BAĞDAT

ABD Tahran'daki rehinelerin serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla İranlı yetkililerle "herşeyi" görüşmeye hazır olduğunu bildirdi.

Açıklamayı yapan Amerikan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü John Trattner, "Ancak ABD'nin, geçmişte izlediği İran politikası için özür dilemek niyetinde olmadığını" söyledi.

İran Başbakanı Muhammed Ali Recai'nin bu konudaki açıklamasını yanıtlayan Trattner, Amerika'nın Şah yönetimine

(Devamı sa.6, sü.7'de)

Dünya kamuoyunun tepkisine rağmen, Güney Kore, muhalefet liderinin idamı istendi

SEUL (AA)

GÜNEY Kore'de askeri savcı, muhalefet lideri Kim Dae Jung'un ölüm cezasına çarptırılmasını istedi. Askeri savcı, Kim ile birlikte 23 yandaşının da yargılandığı mahkeme sırasında, ölüm cezasından başka 20 ila 3 yıl arasında değişen hapis cezaları da istedi.

Askeri Savcı Chung Ki Young 54 yaşındaki Kim'in ve yandaşlarının "öğrenci çatışmaları ve toplumsal huzursuzluk yaratarak hükümeti devirmek ve yönetimi zorla ele geçirmek" istediğini iddia etti.

Yargılanan muhalefet liderlerinin çoğu 17 Mayıs tarihinde tutuklanmış, aynı tarihte ülke çapında sıkıyönetim ilan edilmişti.

Adana'da işçi direnişi sürüyor

ADANA (UBA)

YAKLAŞIK bir hafta önce iki arkadaşlarının işten çıkarılmasını protesto etmek amacıyla Sabancı Holdinge ait Sasa sentetik elyaf fabrikasındaki işçilerin başlattığı direniş sürerken, işveren bazı işçileri daha işten çıkardı.

Petrol-İş yöneticilerinden alınan bilgilere göre Sasa fabrikasında işten çıkarılanların sayısı 27'ye yükseldi.

Bu arada Sasa'daki direnişi desteklemek amacıyla direnişe başlayan ve Sabancı Holdinge ait olan Bossa-1, Bossa-2, Teksa ve Mensa fabrikalarında değişen bir durum olmadı.

Öte yandan, Sıkıyönetim Ko-

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

74 Demir Döküm işçisi hâlâ serbest bırakılmadı

İŞÇİ SERVİSİ

ÖNCEKİ gün Adliye'de mahkemeden dönerken gözaltına alınan Demir Döküm işçilerinin 74'ü hâlâ serbest bırakılmadı. Demir Döküm işçileri "Adliyede slogan" attıkları gerekçesiyle gözaltına alınmışlardı. İşçiler yetki davasını izlemek için topluca gelmişler ve "yetkimizi isteriz" diyerek işin bir an önce hallini istemişlerdi.

Devrimci Maden-İş Genel Sekreteri Hakkı Öztürk ve Şube Başkanı Eraslan Bal ile işyeri temsilcilerinin de gözaltında olduğu bildiriliyor. İşçilerin dosyasının Sıkıyönetime sevkedildiği öğrenildi.

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

NATO, Trakya'da «Anvil Ekspres» tatbikatına başladı

ANKARA (ÖZEL)

ABD kuvvetlerinin Trakyada gerçekleştirecekleri "Anvil Ekspres-80" tatbikatı dün başladı.

Tatbikatın hareket kontrolünü, NATO Güneydoğu, Avrupa Müttefik Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Sedat Güneral yapacak.

Orgeneral Güneral, tatbikatının, NATO müttefik çevik kuvvetlerinin intikal hızını, caydırıcı gücünü ve muhtemel bir savaşta Türk kuvvetleriyle gerçekleştirilecek işbirliğini denemek amacıyla düzenlendiğini bildirdi.

"Anvil Ekspres-80" tatbikatında NATO müttefik çevik kuvvetlerinden 3 bin kişilik bir güç, Trakya bölgesinde 11 Eylül-6 Ekim tarihleri arasında ortak bir harekat yapacak.

NATO Güneydoğu Avrupa Müttefik Kara Kuvvetleri Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden yapılan yazılı açıklamada tatbikatın kara unsurunu oluşturan Belçika, Federal Almanya, İtalya ve Birleşik Amerika birlikleri, Trakya bölgesinde Türk birlikleri ile harekatı gerçekleştirirken, Türk, İtalyan ve Amerikan hava kuvvetlerine bağlı uçaklarında hava desteği sağlayacakları belirtildi.

Açıklamada, Trakya'daki harekatın tamamlanmasından sonra, Türk ve NATO müttefik çevik kuvveti topçu birliklerinin de bir dizi atış tatbikatı yapacağı bildirildi

(Devamı sa.6, sü.5'te)

Gazi Eğitime nakil için gelen öğrenciler:

"Olaylara karışan MHP'lileri mezun edenler, 2 bin öğrencinin okuma hakkını vermiyorlar"

● Milli Eğitim Bakanı öğrencilerin durumu ile ilgili açıklama yapmaktan kaçınıyor.

● Gaziantep ve Eskişehir'den nakil belgesiyle gelen öğrenciler açıkta kaldı.

● Gazi Eğitim Müdürü Halil İbrahim Yaprak'ın söyledikleri birbirini tutmuyor.

ANKARA(ÖZEL)

GAZİANTEP'ten ve Eskişehir'den nakil belgeleriyle Ankara'ya gönderilen 2 bin öğrencinin okuma hakkı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından engelleniyor. Bakanlık öğrencilerin durumu ile ilgili açıklama yapmaktan ısrarla kıçınırken, öğrenciler yer sağlanamadığından sokakta kaldılar.

ÖĞRENCİLER NE DİYOR?

Ellerinde nakil belgeleriyle ortada kalan öğrenciler şunları söylüyorlar:" Elimizde Gazi Eğitime girmek için bütün belgeler vardır. Gaziantep Eğitim Enstitüsünden Gazi Eğitim Enstitüsüne nakil olmamız için belge verildi. Buna güvenerek buraya geldik. Bakanlık ve Okul Müdürü hiç bir gerekçe göstermeden işlemlerimizi engellemektedir. Oysa aynı Bakanlık ve Okul Müdürü birçok olaylara karışmış, cinayet şebekelerini yönetmiş MHP'lileri özel kararlarla kısa sürede mezun etmiştir. Bakanlık açıkça ayırım yapmakta, yasaları uygulamamaktadır."

Sıkıyönetimin de kendilerine sahip çıkmasını isteyen öğrenciler yasal haklarını elde etmek için her türlü çabayı göstereceklerini belirttiler.

MÜDÜRÜN BİRBİRİNİ TUTMAYAN SÖZLERİ

Kamuoyuna hiç bir açıklamada bulunmayan Okul Müdürü Halil İbrahim Yaprak ise sorulara birbirini tutmayan sözlerle cevap vermektedir. Müdür, öğrencilerin hangi gerekçeyle alınmadığını sorduğumuzda şöyle demektedir:"Sınav sırasında nakil yapılamayacağına dair yönetmelik var. Ayrıca biz Mersin'de Eğitim Enstitüsü Müdürleriyle yaptığımız toplantıda Gazi Eğitime öğrenci naklinin kabul edilmemesini kararlaştırdık."

Müdürün bahsettiği sınav sırasında nakil yapılamayacağı, sınav nakline ilişkin. Oysa öğrencilerin elindeki belgeler okul nakli hakkını vermekte. Bunun ise zamanı yoktur. Kaldı ki cinayetlere karışmış, halen hapiste bulunan ve cinayet şebekelerini yönetenler sınavların hemen öncesinde başka okullara nakledilerek yüksek notlarla mezun edilmiştir. Örneğin İrfan Yaman tutuklu olduğu halde nakledilmiştir.

Mersin'deki toplantıya gelince Bu toplantıda alınan kararın hiç bir hukuki değeri yoktur. Bu konuda çıkarılmış bir genelge bulunmamaktadır.

Öğrencilerin Gaziantep'ten nakil vaatleriyle Ankara'ya gönderildikten sonra Gazi Eğitime alınmaması ne anlama gelmektedir?

Bakanlığın, öğrencilerin yasal hakları olan okuma özgürlüğünü vermemekle kasıtlı bir tutum içinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

bu köseden...

TİP, TSİP: Parti değil Brejnev'in şapkasında püskül

Hasan Yalçın

Trabzon'da basına dağıtılmış bir bildiri duruyor önümüzde. Başlığı aynen şöyle: "BİRLİK DAYANIŞMA, TİP VE TSİP' İN BASINA ORTAK AÇIKLAMASI". Önemli olan bu başlık. İçerik Doğu Almanya'dan yayın yapan TKP Radyosunun günde bir kaç kez tekrarladığı malum teraneler. Bu sebeple bir özellik taşımıyor.

Behice Boranların Ahmet Kaçmazların çalımlarından yanlarına yaklaşılmazdı. Her biri, küçük dağları kendilerinin yarattığı, orta büyüklüktekileri ise tartışabilecekleri havasında ortalıkta dolaşan; "işçi sınıfının biricik partisinin lideri olmak" iddiasındaki bu sosyalist şef taslaklarının gerçek durum ve niteliklerini bu derece parlak bir şekilde ortaya koyabilecek böyle bir olay aransa bulunamazdı. Süründükleri allıklar ve rimeller boyunlarına akmış ve gerçek yüzleri ortaya çıkmış olarak süklüm püklüm "Birlik Dayanışma"nın arkasında hizaya girmişler.

Anlı şanlı iki tane "sosyalist" partimizi arkasına takan, isimlerini bile kendinden sonra yazdırtan bu "Birlik Dayanışma" neyin nesidir? Merkezi Doğu Almanya'da bulunan Rus Beşinci Kolunun müstear adı. TKP Radyosu her gün bu isimleri aynı sırayla okuyup durmakta ve "sosyalistlerin birliğini sağlamaktan dem vurmaktadır. TKP'nin bu partileri yutma çabasında belli adımlar attığı anlaşılıyordu. Şimdi Trabzon'dan iş bildirilere kadar yansıtılmış oluyor.

Behice Boran 1968 yılında Rusya'nın Çekoslovakya'yı işgalini protesto etmişti. Ahmet Kaçmaz bir zamanlar Rusya'nın sosyal-emperyalist olduğuna inanırdı. Bunlar on üç-on dört yaşında çocuklar değil. Bilmeden yapmıştık diyemezler, Rusya'nın emperyalist olduğunu bal gibi bilmektedirler ve işte şimdi tamamen bilerek emperyalist oyuncağı olma yolunda bir adım daha atmışlardır. Eğer bunların "partilerini" hâlâ parti kabul edebilen bazı yurttaşlar varsa onlara bir görev düşmektedir: Behice Boranların ve Ahmet Kaçmazların yüreklerinde vatan sevgisinin zerresi kalmış mı kalmamış mı, bilimsel sosyalizmle küçücük de olsa bir ilgileri hâlâ var mı yok mu sırf bunu anlamak için bu hatırlatma bir kere daha yapılmalıdır.

Bir zamanlar, yani 1970 öncesi TİP zamanlarında bunlar "Partinin yasallığını korumak" sözünü dillerinden düşürmezlerdi. Eski proleter devrimcilere partinin kapılarını kapatmak, kitle çalışmasındaki parti üyelerini sindirmek için hep bu gerekçeyle ortaya çıkarlardı. Amerikan emperyalizmine karşı yürüyenlerin önüne barikat kurarken de, milli meseleden söz edilmesini yasaklarken de hep "yasallığın korunması" bahanesine sarılırlardı. Şimdi, Rus Beşinci Kolunun takma adının yanına partilerinin ismini yazdırırken bu titizliğin zerresini göremiyoruz. Ne idüğü belirsiz bir grup adı ve arkasında iki partinin imzaları: Hayran kalınacak bir cesaret değil mi? Hayır. Hayret edecek bir şey yok. Baylarımızın ve hanımefendilerimizin kullandıkları cesaret Rus sosyal-emperyalizmine güvenmelerinden geliyor. Kullandıkları özgürlük, halk için zerresi tanınmayan bu özgürlük Rusya'nın ele geçirdiği casusluk özgürlüğüdür. Türkiye'nin teslimiyetçileri halkın her türlü örgütlenme ve fikir özgürlüğünü katlederken, emperyalist Beşinci Kola göz yummak zorunluluğunu benimsemişlerdir.

Behice Boranlara şu küçük hatırlatmayı yapmak isteriz: Güvenilen dağlara kar yağdığını bilirsiniz. "Yüce müce" diye yağladığınız sosyal-emperyalist efendilere ise sadece kar değil, mart karı yağacaktır. Çünkü bu millet bağımsızlık ve özgürlükten asla yoksun bırakılamaz!

TRABZON ANARŞİ DOSYASI
olaylar, belgeler sorumluları

MHP'lilerin saldırısı sonucu katledilen Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencisi Mehmet Ordulu ve Saim Emin Ağaoğlu.

-5-

Trabzon'da MHP, bizzat Vali ve Emniyet Müdürünün koruyucu tutumları sonucu terör estiriyor

Trabzon'da MHP ve yan kuruluşlarının işledikleri cinayetler aydınlatılmalıdır

9 Mart günü Zeki Öztürk'ün öldürülmesi olayı öncesi polisin tutumu da Trabzon'da bu kurumla MHP'nin nasıl iç içe geçmiş olduğunun somut bir göstergesidir

Zeki Öztürk öldürülmeden bir hafta önce DODGE marka bir araba içinde geçen polis ekibince yakalanıp gözaltına alındı ve işkence yapıldı. Öztürk daha sonra adresi alınarak serbest bırakıldı. Bu olaydan sonra Zeki Öztürk evine dönerken saldırıya uğrayarak öldürüldü Zeki Öztürk'ü gözaltına alarak işkence yapan MHP'li polisler şunlardır. Şoför Refik Manga, Polis Memuru Adıgüzel Çiftçi ve Komiser Muavini Hasan Kutlu. Olaydan kısa bir süre sonra şoför Refik Manga başarılı görülerek terfi ettirildi ve 1. Şubeye atandı.

Bir diğer ilginç olay da Metin Özer olayıdır. Metin Özer 9 Nisan akşamı bir grup arkadaşı ile birlikte evine giderken komandoların silahlı saldırısına uğrar. Olay yerine gelen polis ekibi, saldırganlar yerine Metin Özer ve yanındakileri gözaltına alır ve işkence yapar. Daha sonra serbest bırakılan Metin Özer, işkence yapıldığını belgelemek için Emniyet Müdürlüğüne yakın Atapark Mahallesindeki 1 nolu sağlık ocağına gider. Sağlık ocağından çıkarken bir grup MHP'li tarafından önleri kesilir. Saldırganlar ellerindeki fotoğrafa bakarak "Metin hanginiz?" diye sorarlar ve Metin'e ateş edip yaralarlar.

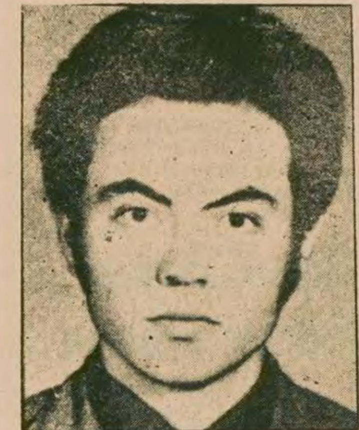
Bu olay akla ister istemez şu soruları getirmekte:

1. MHP'li saldırganlar Metin Özer'in sağlık ocağına gideceğini nasıl öğrendiler?

2. Tanımadıkları halde neden öldürmek istediler?

3. Metin Özer'in fotoğrafı komandoların eline nasıl geçti?

● Halkın can ve mal güvenliğini korumakla yükümlü polisler, duvarlara MHP, ÜYD imzalı sloganlar yazıyorlar

KTÜ'ye 40-50 kişiyi öldürecek takatte hazırlanan bombayı yerleştirirken meydana gelen patlama sonucu ölen ÜGD İkinci Başkanı ve ÜYD Kurucusu Ekrem Çamaş

DUVARLARA ÜYD, MHP İMZALI SLOGANLAR YAZAN POLİSLER

Bazı emniyet görevlileri MHP ile ilişkileri o kadar açık ve pervasız bir şekilde yürütüyorlar ki, yukardaki soruların cevaplarını bulmak o kadar zor olmasa gerek.

7 Mart gecesi Zeytinlik Caddesinde duvarlara MHP ve ÜYD imzalı sloganlar yazan polisler bir vatandaşın ihbarı üzerine yakalandılar. MHP'li polisleri yakalayan Merkez Karakolu Komiserlerinden Sezai Sözener kısa bir süre sonra valilik emri ile görevinden alınarak başka bir göreve atandı. Bu olay dışında bir çok vatandaş, polislerin resmi otolarla gelerek çeşitli mahallelerde duvarlara slogan yazdıklarını belirtmekte.

EMNİYET YETKİLİLERİ MHP'LİLERLE KOLKOLA

MHP ve ÜYD yetkilileri ile bazı 1. Şube polisleri arasındaki işbirliği o denli ileri gitmiştir ki, artık gizliliğe gerek görmeden, polis otolarında, karakollarda, Emniyet Müdürlüğünde çekinmeden biraraya gelmekteler.

ÜGD Başkanı Orhan Şen, Komiser Necmi Alp ile Emniyet Müdürlüğü önünde kolkola dolaşıyor. MHP ileri gelenlerinden Haydar Meral, 1. Şubeye ait lacivert Renault oto içinde Polis Memuru Zeki Akün ile birlikte dolaşıyor. Mete Kaya adlı esrarcı komando, mavi Dodge içinde MHP'li olarak bilinen polislerle birlikte dolaşıyor.

Trabzon Emniyet Müdürünün geçmişte Burdur ÜGD başkanlığı, şimdi stajyer avukatlık yapan MHP'li oğlu Mehmet Ardalı, 1. Şubede Şubede komiser gibi davranıyor. İşkencelere katılıyor, şubeye ait otolarla dolaşıyor.

Emniyet yetkilileri çeşitli olayları saptırmak için çaba harcıyor.

Örneğin, Coşkun ve Ali Aytaç'ın evlerine yapılan baskın sonucu yaralanması olayı ile hiç bir ilişkisi olmayan ve tesadüfen gözaltına alınan Metin Özer, katil diye teşhis ettirilmeye götürülüyor. Bloklar semtinde öldürülen sağcı bir öğrencinin katili olduğu iddiası ile Mustafa Cansız adlı bir şahıs gözaltına alınıyor. Görgü tanıkları Cansız'ın olayla ilgisi olmadığını söylüyorlar. Bir emniyet yetkilisi de, "biz onun katil olmadığını biliyoruz" diyor. Bütün bunlara karşın Mustafa Cansız'a suç işkence ile kabul ettirilmeye çalışılıyor. Bu genç halen tutuklu.

VALİ VE EMNİYET MÜDÜRÜNÜN TUTUMLARI

Buraya gelinceye kadar anlatılan tüm olaylardan da kolayca anlaşılabileceği gibi. Trabzon'da Vali'nin de, Emniyet Müdürünün de tutumları taraflıdır. Halktan yana değil, MHP'den yana taraflıdır.

3 Temmuz günü yönetim kurulu üyeleri yaralanan Trabzon Devrimci Gençlik Birliğine (DGB) iki polis memuru göndererek, "Can güvenliğiniz yok. Derneğinizi kapatın" dedirtebilen bir Emniyet Müdürünün, kentte halkın can ve mal emniyetini sağlayabileceği kuşkuludur.

Madalyonun bir yüzünde anarşiye karşı olan bir derneğin kapatılmasını isteyen bir Emniyet Müdürü, diğeri yüzünde BÜD-ÜYD gibi cinayet örgütlerinin açık kalmasına, militanlarının sokaklarda ellerini kollarını sallayarak dolaşmasına, emrindeki güvenlik kuvvetlerinin bu katillere yardımcı olmasına göz yummaktadır.

Öte yandan, Trabzon valisi de emniyetin MHP'yi himaye politikasına yardımcı olmuştur. Vali, Eğitim Enstitüsü, Ticari İlimler Akademisinde görev yapan taraflı polislerin görevden alınmasına ilişkin talepleri sürekli olarak, ısrarla reddetmiştir.

Dikkat çeken bir diğer nokta ise, hem Vali, hem de Emniyet Müdürünün Dev-Gör'ün basılması MHP'den polislere ateş açılması gibi olaylarda alelacele MHP'yi kurtaracak açıklamalarda bulunmalarına karşın, faili belli birçok olayda herhangi bir açıklama yapma zahmetine katlanmamış, lütfen ile kınamamışlardı

TRABZON'DA CİNAYETLERİ İŞLEYENLER MHP VE YAN KURULUŞLARIDIR

Trabzon'da işlenen onlarca cinayetin faillerinin halk tarafından bilinmesine karşın, bir kısmının yetkililerce bilinmediğini kabul etsek dahi, failleri yetkililerce de bilinen, sanıklarının bir kısmı yakalanmış olan saldırı ve katliamlar var. Aşağıda bunların bir kısmını bulacaksınız:

1. 28 Kasım 1978'de öldürülen Prof. Dr. Necdet Bulut olayının tertipleyicileri, Ülkü Ocakları Başkanı Soner Özcan, ÜGD Başkanı Ahmet Önde, ÜGD Sekreteri Ufuk Sarı'dır. Ayrıca bu olayda bizzat görev alan, Mikdat Şimşek, İlhan Karahanlı, Hüseyin Koloğlu, Soner Özcan'la birlikte yargılanmaktadır. 1978-1979 yıllarında birçok cinayet ve saldırı olaylarına karışan ÜGD Yöneticileri Ahmet Önde, Ufuk Sarı ve Hasan Yıldırım ise, halen aranmaktadır.

2. KTÜ'ye bomba yerleştirilmesi olayında ÜGD ikinci başkanı ve ÜYD Kurucusu Ekrem Çamaş öldü, Tevfik Çetin Ünsal yaralı olarak yakalandı. Emniyet yetkililerinin belirttiklerine göre, KTÜ'ye konulan bomba, 14 Nisan gecesi Konak Sineması önünde Muzaffer Feyzioğlu'nun ölümüne yol açan bomba ile aynıdır.

3. 25 Mayıs günü Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencileri sınava giderken silahlı saldırıya uğruyorlar. İkifailinve 12 yaralı. Saldırı sonrası ÜYD basılıyor. Gözaltına alınan çok sayıda komando arasında, görgü tanıklarının ifadesine göre 5 kişi tutuklanıyor.

4. KTÜ Servis otobüsü 3 Temmuzda taranıyor. Jandarmanın çabası sonucu saldırganlardan, KTÜ öğrencisi MHP'li Mustafa Yıldırım, lise öğrencisi Kemal Kolbay yakalanıyor. Olaydan kısa bir süre sonra Hasan Yar adlı MHP'li lise öğrencisi evinde gözüne isabet eden tek kurşunla öldürülmüş olarak bulunuyor. Emniyet yetkilileri Hasan Yar'ın otobüs kurşunlanması olayına karıştığını ve konuşmaması için kendi arkadaşları tarafından öldürülmüş olabileceğini belirtiyorlar. Hasan Yar'ın ÜGD'li ve BÜD'lü yakın arkadaşları gözaltına alınıyor.

Görüldüğü gibi bu dort onemli olayın sanıklarının bazıları ele geçmiş, bir kısmı ise aranmaktadır. Sanıkların kimlikleri, bağlı oldukları örgütler bellidir. Bu saldırıların bireysel bir çaba sonucu olmadığı, bir örgütün bilinçli çabası sonucu olduğu bellidir. Örgütlerin adları da bellidir. BÜD, ÜGD, ya da yeni adı ile ÜYD. Yani MHP'nin yan kuruluşları.

Öte yandan, bilindiği gibi MHP, KTÜ'ye özel bir önem vermektedir. Yıllardır bu okulu ele geçirme planları yapmaktadır. Ancak, şimdiye kadar bunda başarı sağlayamamışlardır. Evdeki hesap çarşıya uymamıştır. Çünkü bu plana, Rektör Erdem Aksoy, KTÜ senatosu, öğretim üyeleri, öğrenci velileri örnek bir direnişle cevap vermişlerdir. MHP'nin hesapları suya düşmüştür. Trabzon'da çok derinlemesine bir araştırma dahi yapılmaksızın, sadece eldeki varolan bilgilerin değerlendirilmesi bile MHP hakkında yeni suç duyuruları ve soruşturmalar açılmasına yetecektir. Yeter ki uzlaşma ve koruma siyasetinden vazgeçilsin ve katiller ve cinayet örgütleri hakkında yasal girişimlerde bulunmak istensin.

BİTTİ

GÜNDEM dışı

Sürgünün böylesi

Artık tayinlerin her türlüsü normal hale geldi. Partizanlık imzalı, belgeli, kanıtlı ortaya saçıldı. . . İlgililerden ve yetkililerden tıs çıkmadı. Pardon çıktı, neredeyse üste çıkıp, "tabii yapacaktık" dendi.

Ancak Öğretmen Dünyası dergisinden aldığımız yeni tayinlerle ilgili aşağıda haberimiz artık "normal" hale gelen sürgünlerin ne boyutlara ulaştığını gösteriyor. . .

Olay Milli Eğitim Bakanlığında geçiyor; Bakanlığa bağlı Film Radyo Televizyon Merkezinde. . . . Merkezde program yazarı, film yönetmeni, öğretmen ve sanatçılardan sekizine temmuz ayı içinde tayin kararları gelir. Tayin kararı alan Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunu ve Film yönetmeni Nurcan Karagöz şaşırıp kalır. Tayin yeri Delice'nin Afşin köyüdür.. . .Ne yapacak orada film yönetmeni demeyin? Bu devlet babadır, görevi herkese bir iş bulmaktır. . . Program Yazarı Engin Kansav Gazi Lisesine, Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu Mezunu Cansun Baytok Çubuk'un Akyurt köyüne. .'. DTCF Tiyatro Bölümü mezunu Nazmi Çakır Haymana'nın Ovacık köyüne, Gazi Eğitim mezunu Sacide Vural Etlik Lisesinde, Enver Gürbulut Gazi Lisesine, Günay Tekin (İdari Bölüm Şefi) Yıldırım Beyazıt Lisesine dağıtım için tayin edilirler. . .

Tayinlerin gerçekleri kadro fazlalığı gösterilmiş. . .Olabilir, nerede fazlalık yok ki. . . Ancak işin garibi sürülenlerin yerinin hemen doldurulması.

Brejnev ve Polonya olayları

* Kremlin. Brejnev kurmayını toplamış. Günlük bilgi alış-verişi toplantısını yapıyor.

— Eee ne var ne yok?

— Bir şey yok Brejnev yoldaş!

— Nasıl bir şey yok? Yani hiç bir şey yok mu?

— Var da nasıl söylesek?

— Söyleyin, söyleyin. . .

Sonunda danışmanın biri dayanamayıp, doğrudan konuya girmiş, patlarcasına:

— Efendim, maalesef Polonya'da işçiler greve çıktı.

— Nee?

— Evet efendim, yanlış duymadınız, Polonya'da işçiler greve çıktı. . .

Brejnev müthiş sinirlenmiş. Hiddetle sormuş;

— Ne istiyorlarmış yine?

Uzmanlar ıkına sıkıla anlatmaya başlamışlar. Kimi "Anti - sosyalistlerin kışkırtmaları" demiş, "Kilisenin başının altından çıkıyor" demiş bazıları. . .

Brejnev yine sormuş: "Peki ne istiyorlarmış" diye . . . Birisi "biraz zam, biraz da et." demiş. . . Bir süre düşünmüş ve şunları söylemiş;

— Demek ki Polonyalı işçiler vejetariyen (et yemez) olsaydı bu mesele olmazdı. . .

Açığın açığı

Milli Eğitimden bir haber daha. . . Efendim, Mersin'de bir öğretmen yürüyüşe katılabilir gerekçesiyle açığa alınır. Öğretmen başlar maaşının üçte ikisini almaya, ancak zaman geçer hakkında bir işlem yapılmadığını da görür. Bu arada maaşının üçte birini bakanlığa bırakmaya devam eder. Bir gün öğretmene bir teblig yapılır. Öğretmen tekrar açığa alındığını öğrenir. Yani artık açığın da açığına alınmıştır. Eline geçen para da azalır. Maaşını almaya gidince Mal Müdürlüğünde yetkililerle arasında şu konuşma geçer;

— Benim maaşım neden azaldı acaba?

— Sen açıkta değil misin? Açıktaki memur maaşının üçte ikisini alır.

— Tamam biliyorum.

— Kardeşim seni bir daha açığa almadılar mı?

— Yani açığın açığı, evet.

— Açığa alınan bir memur maaşının üçte ikisini alır. Açığın açığına alınan bir memur ise üçte ikinin üçte ikisini alır. Tamam mı?

Evet tamam. . . Hesap tam tamına doğru. İnşallah bu öğretmeni bir daha açığa almazlar üçte ikinin üçte ikisinin üçte ikisi diye diye muhasebedeki memurlar akıllarından olmazlar.

H K. Viyana'da

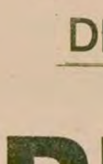
Olay Viyana'da geçer. Kendi aralarındaki yazışmalarda ve bildirilerde kısaltılan adıyla HK (Halkın Kurtuluşu) grubundan birisi Viyana'nın sokaklarında bazı el afişlerini yapıştırmaktadır. Derken hızlı eylemci bir süre sonra yorulur. Sokakta bir motosiklet görür. Hem yorulmadan, hem de hızlı iş görmek için atlar motosikletin üzerine. . .Atlar ama mahalle sakinleri de peşine düşer. Sonunda polis HK'cı hızlı eylemciyi yakalar. Formaliteler, soruşturmalar yapılır, sonunda HK'cının vizesi biter bitmez sınır dışı edilmesi kararlaştırılır. Bu karar üzerine ne kadar fraksiyon varsa hepsi birden Avusturyalı "faşist" polisin tutumunu kınamak için yarışa girişir. Toplantılar, yürüyüşler birbirini izler. Ancak işçilerden böyle bir olaya katılmak için destek bulamazlar. Ama başka bir destekçi hemen boy gösterir. Kim mi? Kim olacak, Moskova yanlısı Avusturya Komünist Partisi (KPÖ) hemen devreye giriverir. . . Avusturya faşizmine karşı HK ve KPÖ dayanışma içinde "demokrasi" için harekete geçer. KPÖ hemen bir heyet oluşturarak HK'cının kurtulması için İçişleri Bakanlığını ziyaret eder.

O cephede bu olaylar olurken Türk işçilerinin devam ettiği bir kahvede de şöyle bir olay yaşanır: Gruplar "demokrasi" ve sınırdışı etme olayı ve faşistlere karşı nasıl mücadele ettiklerini anlatırken bir işçi dayanamaz ve şöyle der:

— Arkadaş, ben şu parmağımı makinaya kaptırdım. Siz önünüze gelene faşist diyorsunuz. Mademı hesap sormakta bu kadar hevesliniz. Bir gün bizim fabrikaya da gelip, şu benim parmağını kesen " faşist" makinadan da hesap sorsanız. ..

İşçi susar oturur. Karşı taraf susar ve çıkıp gider. . . İşte size gurbet illerde yaşanan ve Türkiye'yi oralara da taşıyan bir olay.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Cankurtaran simitleri

Cinayet işlemek, mezhep ayrılığı körükleyerek toplu katliamlar yapmak, bölücülük, ırkçılık ve iç karışıklık yaratarak faşist bir darbe peşinde koşmak, şeriatçılıktan hafif bir suç mudur? Üstelik MHP'nin suçlarının arasında şeriatçılık da vardır, ama MSP Konya mitingi için bir günde harekete geçen Başsavcılık MHP için önünde biriken suç duyuruları ve dosyaları incelemenin başlangıç safhasında olduklarını söylüyor.

Bu suçları herkesin gözleri önünde işleyen, kanıtları, belgeleri ortalıkta olan bu parti hakkında neden Anayasa Mahkemesinde dava açılmıyor? Bunları koruyan gizli eller mi var? Bir çokları bu soruları soruyor.

Olabilir. Ama son yılların olaylarına şöyle bir göz attığınızda, nasıl korunduklarını, en sıkışık zamanlarında kimlerin MHP'ye cankurtaran simidi attığını açık açık görüyorsunuz. Fazla gizlilik aramaya gerek yok.

Son iki yılın gazete kolleksiyonlarına şöyle gelişigüzel baktım.

MHP'nin suçlarını gizlemesine en fazla yardım edenler, eylemleri ve fikirleriyle TKP ve Moskovacı gruplar olmuş. En çok himaye eden Demirel, Devalüasyonlar ve zamlar, anarşinin kaynağının bir üçüncü güç olduğu, terörün tek merkezden yönetildiği gibi safsatalar da MHP'nin gizlenmesine yardımcı olmuş. Ve yerine göre Ecevit'ten Celal Bayar'a, Cumhuriyet'ten Tercüman'a, Kontenjan Senatörlerinden Hürriyet'e, TRT'ye kadar birçok yerden cankurtaran simidi atılmış Türkeş'e.

MHP'nin Kontrgerilla ile bağlantıları ortaya konuyor, devlet içine nasıl yuvalandığı açıklanıyor . Aydınlık hakkında "devlet sırrını" açıklamaktan dava açılıyor. İlhan Selçuk "Kontrgerilla yayını MHP'nin işine yarıyor" diye yazıyor.

Kasım 1978. MHP iyice sıkışmış, Ecevit' in deyimi ile "Çember daralmış". Birçok suçlar açığa çıkmış. Ankara Savcılığı "Bütün yetkiler orduya devredilsin" bildirisiyle ilgili soruşturma açmış. Türkeş "MHP'yi kapatmak için Nuh tufanı yaratmak gerekir" diyecek kadar bunalmış vaziyette.

Ecevit "Bunların üstüne gideceğiz ama kırıp dökmeden" diyor. Celal Bayar sahneye çıkıyor, "Endonezya benzeri bir tenkil lazım" diyor. O arada Aydınlık tekrar hücumda. AP hükümeti zamanında hazırlanmış MHP raporunu ortaya çıkarıyor. Demirel rapora "düzmecedir, mevhumdur" diyor.

Ardından Sağmalcılar firarı. Maraş katliamı.

Maraş katliamı da TİKP ve Aydınlık tarafından aydınlatılıyor. Ama İçişleri Bakanı Özaydınlı "Sağcılar da, solcular da suçlu" diyor. Demirel "Bana sağcılar da suç işliyor dedirtemezsiniz" diyor. AP Maraş milletvekilleri olayı çarpıtmaya girişiyor.

Sıkıyönetim ilan ediliyor. Altı ay pek sesler çıkmıyor. (Ali Yurtaslan'ın itirafında bu dönem Türkeş'in emriyle silahların gömüldüğü dönem olarak geçiyor.) Bu süre içinde Moskova etkisindeki sahte solcular MHP'nin gizlenmesine yarayacak her türlü işi yapıyorlar. O ara MHP de silahları gömdüğü yerden çıkarıyor.

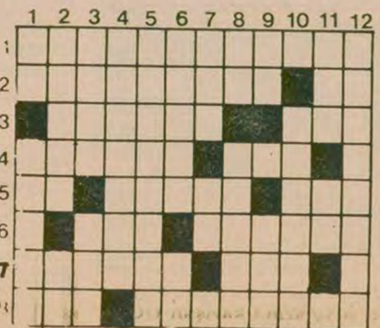
Maraş davası başlıyor. MHP yine tecrit olmaktayken, Hürriyet'te manşet: "MHP Beşiktaş İlçe Sekreteri MİT ajanı çıktı." MİSK Merkezinde, MHP'liler tarafından imal edilirken patlayan bombayı ise Hürriyet "Polisler attı" diye veriyor. Doğan Öz davası kararında MHP hakkında suç duyurusunda bulunuluyor. Tarsus'ta yakalananların MHP ile ilişkisi ortaya çıkarılıyor. Türkeş'in "kapattım" dediği Almanya örgütlerine yazdığı mektup basında çıkıyor. Yine çember daralırken Ecevit "Ben hakim değilim" diyor, Demirel "Ben hükümet veya başsavcı değilim" diyor, 14 Ekim seçimi imdada yetişiyor.

Seçimden sonra MHP'nin devlete sızma faaliyeti hızlanıyor. Bu arada Ömer Tanlak'ın itirafı ve İstanbul'da MHP'nin üst katında patlayıcı ve tabanca bulunmasında tekrar bir sıkışma var. Ama Töb-Der boykotu, ardından davalüasyon, zamlar, Cumhurbaşkanı seçimi, Anayasa tartışması MHP'yi yine kamuoyundan gizliyor. Çorum katliamı geliyor. "Çorum'u bırak Fatsa'ya bak" deniyor. Ardından Mamak firarı ve Ali Yurtaslan'ın itirafı. MSP düşmanlığı imdada yetişiyor. Eroin dosyası piyasaya sürülüyor.

Bütün bu mücadele boyunca Moskova'nın ve birtakım dangalakların Aydınlık'ın belgeleri ve itirafçıları nereden bulduğu ile uğraşmasının, "MİT,CIA" yalanlarının MHP'ye ne kadar yardım ettiğini de unutmayalım.

Bunca cankurtaran simidi varken, daha MHP'nin korunmasını nereden arıyorsunuz?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-)Üçüncü irafçı 2) Kurtuluş Savaşımızda Gaziantep yöresinde Fransızlara karşı savaşmış bir halk kahramanı; TERSİ bir sayı. 3) TERSİ durgunluk, tembellik; Üstüne öteberi konan, duvara veya dolabın içine tutturulmuş tahta 4) Argoda komik olma anlamında bir söz; Karışık renkli. 5) Dışın zıddı; TERSİ en çok el ve ayaklarda meydana gelen deri sertleşmesi; Yayvan kap. 6) Selin bıraktığı kumlu çamurlu toprak; Geçtiğimiz günlerde Polonya'da büyük grevlere sahne olan şehir 7) Büyük, ulu; TERSİ temiz, katışıksız. 8) Hıristiyanlığın simgesi; TERSİ yapılar arasındaki yollar (çoğul)

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Bir renk; Gülmece. 2) TERSİ iki veya daha çok kola ayrılan değnek; TERSİ Bir hayvan. 3) TERSİ insan veya hayvan vücudunu saran, çoğu tüy veya kılla kaplı örtü; Müsabaka. 4) TERSİ eskiden albay anlamında kullanılırdı. 5) İkaz, tembih (çoğul) 6) TERSİ et kesmeye, kemik kırmaya yarayan büyük enli bıçak; TERSİ kısa zaman 7) TERSİ üst değil; Gümüşün simgesi. 8) Bir ajansımızın simgesi; Bir çeşit sırtlan. 9) TERSİ Şilinin onikide biri değerinde İngiliz parası; Fasıla 10) TERSİ bir tartı aleti 11) Çocuğu olan kadın; Postu için avlanan bir hayvan. 12) TERSİ bir cins çalgı aleti.

SOLDAN SAĞA: 1) Komplikasyon. 2) enalisA; aubO. 3) Makale; ebtüR. 4) Am; Taba; amsA. 5) Lami; rihA. 6) Nihal; Kin 7) zrA; Da kE; La. 8) Meydan vermek

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Kemalizm. 2) Onama; Re. 3) Mak; Ay. 4) Platin. 5) lilA; idA 6) iseB; Han. 7) kA; Ara. 8) İlke. 9) Sabah Er 10) Yutmak 11) Obüs; ile 12) noratnaK

Devrimcilerin başucu kitabı

YAYIN DÜNYAMIZ

ÜTOPİK SOSYALİZM VE BİLİMSEL SOSYALİZM

Mehpare Yiğit

Bilimsel sosyalizmin kurucularından olan Friedrich Engels tarafından 1880'de yazılan bu kitap, onun, 1878'de yayınlanan Anti-Dühring adlı kitabının bazı bölümlerinin bir broşür halinde toparlanmasıdır. Anti-Dühring, Almanya'da Prof. Eugen Dühring'in idealist görüşlerine karşı yazılmış, Marksist dünya görüşünü bütün yönleriyle ele alan bir kitaptır. Buradan anlaşılacağı gibi "Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm"de, Marksizmin ve oluşumunun kısa bir tarihçesidir.

Giriş bölümü, kitabın yazılış amacını anlattıktan sonra, burjuvazinin — ve dolayısıyla proletaryanın— Ortaçağın içinden doğuşunu, tek tek ülkelerde ve özellikle İngiltere'de izlediği seyri anlatıyor. Giriş bölümünün dikkatle okunması, meselenin daha iyi kavranmasını sağlamaktadır.

"EKSİK KAPİTALİST ÜRETİM ŞARTLARI EKSİK TEORİLERLE KARŞILANDI"

Kitabın "Ütopik Sosyalizm" bölümünde, henüz sosyalizmi bilimsel temeline oturtmak için şartların yeterince olgunlaşmadığı dönem sosyalistleri anlatılıyor.

Burjuvazinin doğuş yıllarında ezilenlerin de başkaldırıları vardı. Bu başkaldırılar teorik planda ifadesini. ideal toplumun ütopik (hayalci) tasarılarında buluyordu. 16. yy'da Thomas More, 17. yy'da Tomasse Campanella, büyük Fransız Devriminde Babeuf, bunlardandı.

1789 Fransız devriminde savunulan "Özgürlük, eşitlik, kardeşlik" sloganları çok kısa zamanda sahtekarlık haline gelmeye başladı. Bu durumun kitlelerde yarattığı umutsuzluk teorik ifadesini bulmakta gecikmedi: 3 büyük ütopyacı, 19 yy'ın başlarında geleceğin ideal toplumunu formüle ettiler. Fransa'da Saint Simon ve Fourrier, İngiltere'de Robert Owen.

Kitabın 1. bölümü, bu 3 ütopyacının görüşlerini anlatmaktadır. Bunların üçü de, kendilerini işçi sınıfının temsilcisi olarak görmüyor ve bütün insanlığı kurtaracaklarını söylüyorlardı. Ütopiklere göre burjuva dünyası akla aykırıydı, kendinden önceki toplum biçimleri gibi adaletsizdi. Adaletsiz toplumların bugüne kadar sürmesinin nedeni, insanların bu durumu şimdiye kadar kavrayamamalarıydı. Yani sorun şartlara değil, insan aklına bağlı bir meseleydi. O halde şimdi, bu durumu değiştirecek örnek deneyler yaratılmalıydı.

1802 yılında Saint Simon, Fransız devrimini bir sınıf savaşı olarak tanır. Fransız devrimini, "yalnız soylularla burjuvalar arasında değil de, soylular ve burjuvalar ile malsız mülksüzler arasında bir savaş olarak tanımak, 1802 yılında pek anlamlı ve pek verimli bir buluştu." (s.58)

Saint Simon 1816'da, siyasetin, üretimin bilimi olduğunu söyleyerek iktisadi şartların siyasi kurumların temeli olduğu bilgisini embriyon olarak ortaya koydu. Fourrier, insan soyunun eninde sonunda yok olacağı düşüncesini tarih bilimine soktu.

29 yaşında bir fabrikatör olan Oven ise, düşüncelerini yöneticilik yaptığı fabrikasında uyguladı. Diğer fabrikalar işçiyi 13-14 saat çalıştırırken o, on buçuk saat çalıştırdı; kadın işçiler için ana okulları açtı; Amerika'da geleceğin toplumunun denemelerine girişti vb.

Ancak ütopyacılar ne kadar plan yapsalar da, hayalciliğe batmaktan kurtulamazlardı. "Eksik kapitalist üretim şartları, eksik sınıf şartları, eksik teorilerle karşılandı. Toplumsal problemin henüz gelişmemiş iktisadi şartlarda gizli duran çözümünü, ütopyacılar, insan beyninden çıkarmaya kalkıştılar." (s.55)

Buna rağmen onlar, ilerici bir rol oynadılar. Marks ve Engels, onların yaptıklarını eleştirdiler ama, hedeflerinden de büyük ölçüde yararlandılar. Marksizmin 3 kaynağından biri de, Fransız sosyalizmi oldu.

Kitap daha sonra, Marksizmin bir diğer, kaynağı olan Alman felsefesindeki gelişmeleri, Hegel ve Darwin'in diyalektiğe katkılarını ve idealist yönlerini kısa ve özlü bir biçimde anlatmaktadır.

Marksizm, kendinden önce temeline oturamayan ama zamanında en ileri olan bilgileri temel alarak oluştu. Marks ın başlıca şu iki buluşu ile sosyalizm, artık bir ütopya olmaktan çıkıp bilimsel temeline oturdu: "Maddeci tarih görüşü ve artı-değer yoluyla kapitalist üretimin sırrının çözümü" (s 76)

MARKSİZM, SOSYALİZMİ BİLİMSEL TEMELİNE OTURTTU

Kitabın ikinci bölümü, bilimsel sosyalizmin ana hatlarını anlatıyor. Ortaçağın içinden bireysel üretimin yanında toplumsal üretimin doğuşu, bununla birlikte iş araçları ve malların kapitalist bireyin elinde toplanması;

"Toplumsallaştırılmış üretim ile kapitalist mal edinme arasındaki çelişki, proletarya ile burjuvazi arasındaki uzlaşmaz karşıtlık olarak belirlendi." (s. 84)

Üretimdeki anarşi, uluslar arasındaki savaşlar, aşırı üretim ve buhranlar, yığınların proleterleşmesi, işsizlik, bireysel kapitalizmin giderek anonim ortaklıklar ve devletçiliğe dönüşmesi, birbirine bağlantılı bir tarzda anlatılmakta ve bölüm, proletaryanın tarihi göreviyle son bulmaktadır.

Bu kitap bize, Marksizmin hangi fikir mirası üzerinde yükseldiği, hangi kaynaklara dayandığı konusunda özlü bilgiler vermektedir. Bunları her devrimcinin bilmesi gerekir. Sahte solcuların sandığı gibi ülkemizde Marksizm gökten zembille inmediği gibi, bir dünya görüşü olarak Marksizmin oluşunu da, kendinden önceki fikir mirasına dayanarak gerçekleşti.

Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm kitabı, Sol Yayınları tarafından basıldı. Daha sonra, Günce yayınları tarafından da bir basımı yapıldı. Ancak gerek çeviri açısından, gerekse konuyu başlık ve arabaşlıklarda düzenleme açısından Sol Yayınlar tercih edilmelidir.

DEMOKRATİK KAMBOÇYA BAŞBAKANI KHIEU SAMPHAN

BM'de Kamboçya'nın temsili askıya alınırsa büyük hata olur

- "Afganistan, Kamboçya ve Basra Körfezi sorunları birbirine sıkıca bağlıdır"
- "Aydınlara ülkeyi inşa etmek ve hayat seviyesini yükseltmek konusunda önemli bir rol düşüyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

DEMOKRATİK Kamboçya Başbakanı Khieu Samphan geçenlerde Çin radyo ve televizyon muhabirlerini kabul ederek kendileriyle bir söyleşide bulundu. Demokratik Kamboçya hükümetinin bulunduğu yerde gazetecilerin sorularını cevaplayan Khieu Samphan, Demokratik Kamboçya ordusuyla halkının, 1978 yılının sonlarından beri Vietnam saldırganlarına karşı sürdürdükleri direnişle ilgili olarak özetle şunları söyledi:

"Kamboçya'daki 250 bin Vietnam askeri batağa saplanmıştır. Kurtulmaları mümkün değildir. Vietnam'ın Kamboçya'daki savaş alanlarına böyle derinlemesine saplanması, Sovyet desteğine rağmen eninde sonunda yenilgiye mahkum olduğunu göstermektedir."

MİLLİ BİRLİK CEPHESİ

BAŞBAKAN Khieu Samphan, Demokratik Kamboçya hükümetinin yurtsever, demokratik, milli birlik cephesinin siyasi programını uygulamak için yürütülen çalışmalar ve sağladığı ilerlemeler konusunda bilgi vererek şunları aktardı:

"Bugün ülkemizin tüm bölgelerinde, köylerinde milli birlik cepheleri kurulmuş bulunuyor. Bu cepheler Vietnam tarafından kurulan savunma birliklerine, Vietnam beslemesi kukla rejimin üyelerine ve Vietnam tarafından silahlandırılan kukla askerlere karşı mücadele vermektedir. Yurtdışında yaşayan bazı Kamboçyalı göçmenler de gün geçtikçe cephemizin görüşlerini kavramakta ve Vietnam saldırganlarına karşı mücadeleye katılmaktadırlar.

"Şimdi büyük yurtsever demokratik milli birleşik cephemizi sağlamlaştırıp, genişletmeye çalışmakta ve bütün ülkeye yaymaktayız. Gerek ülke içinde gerekse de ülke dışında aynı siyaseti uygulamaktayız. Prens Sihanuk ve Son San ile ilgili tutumumuz değişmemiştir. Cephemize katılmalarını olumlu karşılarız."

AYDINLAR VE ŞAHSİYETLER

BAŞBAKAN Samphan daha sonra muhabirlere hükümetinin aydınlar ve dini çevrelere mensup şahsiyetler hakkındaki görüşlerini açıklayarak şöyle konuştu:

"Bugün çeşitli yollardan mücadelemize katılan çok sayıda aydın, önemli çalışmalarımızın bir bölümünü yüklenmiş bulunuyor. Gelecekte de ekonomiyi canlandırmak, ülkeyi inşa etmek ve halkın hayat düzeyini yükseltmek konusunda önemli bir rol oynayacaklardır."

ASKERİ FAALİYETLER

SAMPHAN, askeri durum, bugünkü kurak mevsimde yürüttükleri ve yağışlı mevsimde yürütecekleri faaliyetler hakkında bilgi verdi. Samphan şunları anlattı:

"Yağışlı mevsim geldiği zaman gerillalar, Vietnam saldırganlarını savaş meydanlarının bazı mevzilerinden geri çekilmeye zorlamaktadır. Düşmanın üslerini kuşattık ve ulaştırma hatlarını kestik. Şartlar elverirse düşmanın insan gücünü yok etmek için, onların üslerine 'özel savaş' diye adlandırdığımız nispeten büyük karşı-saldırılara girişeceğiz. Ülke çapında ise esas olarak direnme savaşı yürütüyoruz. Bugün Vietnam saldırganları stratejik bakımdan o kadar büyük bir güce sahip değildirler.

"Vietnam askerlerinin morali de çok düşüktür. Yağışlı mevsimde daha çok düşman yok etmemiz ve düşmana karşı daha şiddetli saldırılara geçip savaş cephesini ilerletmemiz mümkün olacaktır."

TAYLAND'A SALDIRI

DEMOKRATİK Kamboçya Başbakanı Khieu Samphan Vietnam işgalcilerinin Tayland'a kısa bir süre önce giriştikleri saldırıyı şiddetle kınadıklarını belirterek, Sovyet yanlısı Vientian Konferansına karşı çıkan ASEAN ülkelerinin tutumunu tamamen desteklediklerini kaydetti.

Samphan Kamboçya halkının haklı mücadelesini destekleyen bütün ülkelerin hükümetleri ve halklarına candan teşekkür etti. Samphan ayrıca çeşitli ülkelerin Demokratik Kamboçya hükümeti ve halkının saldırıya karşı mücadelesinin önemini kavrayacaklarını umduğunu belirtti.

Samphan şöyle devam etti: "Kamboçya sorunu Afganistan sorununa sıkıca bağlıdır. Güneydoğu Asya sorunu ise Güneybatı Asya ve Basra Körfezi sorunlarına sıkı sıkıya bağlıdır.

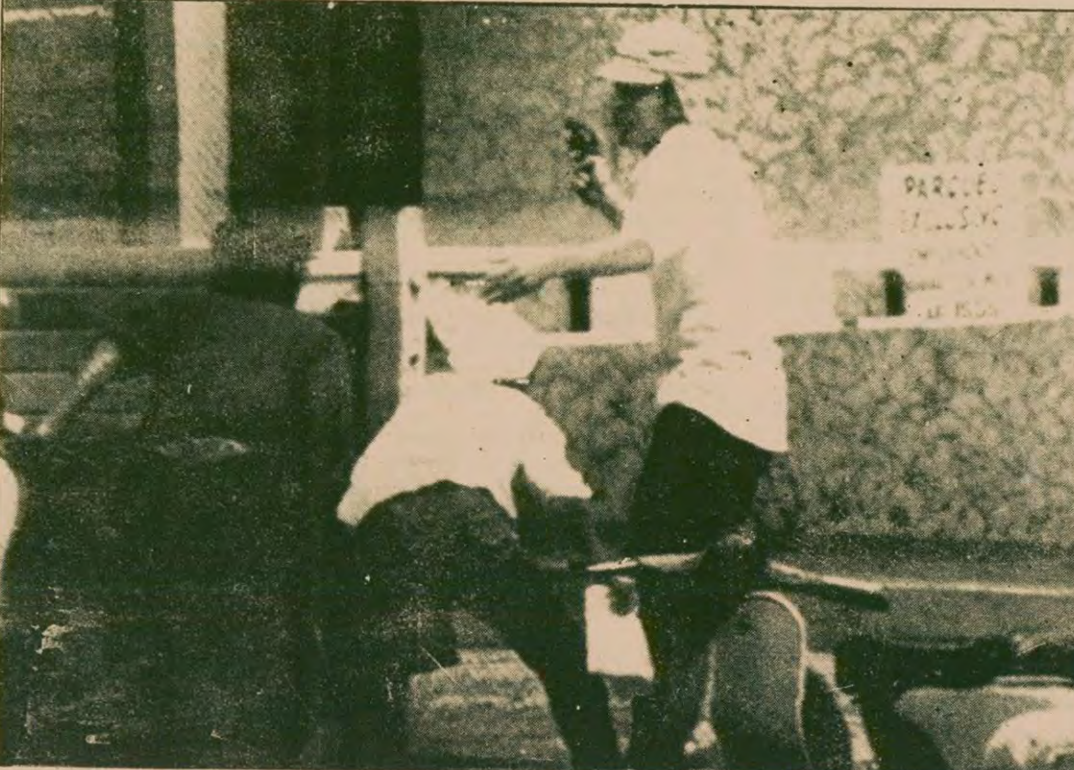
BARIŞSEVER GÜÇLERİN ROLÜ

"BATI Avrupa ile Birleşik Amerika da dahil, dünyadaki bütün barışsever ülke ve halkların, Demokratik Kamboçya halkının mücadelesini destekleyeceğini ve bizimle beraber Vietnam yayılmacılarına karşı koyacaklarını umuyorum. Eğer saldırgan Vietnam ile saldırıya uğrayan Kamboçya arasında tarafsızlık tutumu benimsenir ve bugünkü BM Genel Kurulu toplantısında Kamboçya'nın temsilinin askıya alınması istenirse, bu, büyük bir hata olacaktır. Çünkü öznel istek ne olursa olsun bu Sovyet-Vietnam tuzağına düşme, Sovyet-Vietnam saldırı ve yayılmasına yardımcı olmak anlamına gelecektir.

"BM Genel Kurulunun 34. toplantısında Demokratik Kamboçya'nın BM'deki yasal yeri tanınmış ve Hanoi yöneticilerinin ordularını Kamboçya'dan geri çekmesini isteyen bir karar kabul edilmişti. Doğru ve akıllı olan tek tutum budur.

"Ülkemiz kararlılıkla savaşmaktadır. Ulusumuzun varlığı ve bağımsız, birleşmiş, demokratik, barışçı, tarafsız ve bloksuz bir Kamboçya için var gücümüzle çaba harcayarak ülke içindeki bütün demokratik güçlerle birleşecek ve cephemizi sağlamlaştıracağız."

Demokratik Kamboçya Başbakanı Khieu Samphan, barıştan yana olan ülke ve halkların kendi mücadelelerine destek olacaklarına, Sovyet-Vietnam saldırısına kararlılıkla karşı koyacaklarına ve Güneydoğu Asya ve dünyada barış ve istikrarın savunulmasına katkıda bulunacaklarına kesinlikle inandığını sözlerine ekledi.

Yılbaşından bu yana 5 bin kişinin tedhiş olaylarında öldürüldüğü El Salvador'da faşistler yeni mevziler kazandı. Resimde, geçtiğimiz yıl yapılan bir gösteride çıkan çatışma görülüyor.

El Salvador'da faşistler ordu içinde etkinliklerini artırdılar

- Gözlemciler bu Orta Amerika ülkesinde yeniden faşist diktatörlük rüzgarının esmeye başladığını belirtiyorlar
- 'Ordu'daki 'ılımlı' subaylar kilit mevkilerden alındı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ORTA Amerika ülkelerinden El Salvador'da, ordu içindeki faşist kanat, kilit mevkilerdeki ılımlı subayları görevlerinden atarak etkinliğini artırdı. Amerika'nın desteklediği işbaşındaki Cuntanın ılımlı üyesi Albay Majano ise, faşistlerin boy hedefi haline geldi.

Gözlemciler, geçtiğimiz hafta içinde bir saray darbesi girişimi ile ordu içinde başlayan krizin, yıl başından beri 5 bin kişinin anarşi olaylarında öldüğü bu ülkede bir faşist diktatörlük rüzgarının yeniden esmeye başlamasının belirtisi olduğuna dikkat çekiyorlar.

Askeri kaynaklar, bazı ılımlı subayların birlik komutanlığından ayrılmaları yolunda yapılan oylamada, kışla komutanlarının çoğunluğunun faşistlerin lehinde oy kullanarak iktidar mücadelesinde faşistlerin mevzi kazanmasına yol açtıklarını belirtiyorlar.

Cunta üyelerinden Hıristiyan Demokrat Parti lideri Jose Napoleon Duarte, televizyonda yaptığı konuşmada, "Bu son iki gün, belirsiz bir duruma yol açtı. Cuntanın 3 sivil üyesi, diğer iki cunta üyesi albayla da görüşüp sorunu çözmeye çalışmaktadır" dedi.

Ancak gözlemciler, Cuntanın sivil kanadını oluşturan Duarte ve diğer Hıristiyan Demokrat fizikçinin, durumu tersine çevirmek için ne güçleri ne de istekleri olduğunu söylüyorlar.

Geçtiğimiz hafta içinde girişilen başarısız saray darbesi ayrıca ılımlı kanadı temsil eden Albay Majano'nun etkisini önemli ölçüde azalttı. Albay Majano, silahlı kuvvetlerin diğer ılımlı kesimleriyle birlikte faşist teröre ve reform isteğiyle birleşen "Sola" karşı önlemler almaktaydı. Majano bu konuda Cunta içinde muhafazakarlığıyla tanınan Albay Jaime Gutierrez ile kapışıyor.

Askeri kaynaklar, çatışmanın, geçtiğimiz hafta başında, Albay Gutierrez ile bir başka muhafazakar olan Savunma Bakanı Albay Jose Guillermo Garcia'nın ılımlı subayları mevkilerinden almalarıyla patlak verdiğini bildiriyorlar.

Subayların terfi ve atamalarıyla ilgili olarak hazırlanan "Eylül Emri"ni, tutucu kanadın, Cuntanın diğer üyelerine danışmadan imzaladığı ve yürürlüğe soktuğu belirtiliyor.

Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz yıl diktatör General Humberto Romero'nun devrilmesinden sonra faşistler çeşitli kez darbe girişiminde bulunmuşladı. Ancak işbaşındaki Cuntayı destekleyen ABD yönetimi, El Salvador'daki Büyükelçiliği aracılığıyla bu girişimleri önlemişti.

Çin Milli...

(Baştarafı 3. sayfada)

hazırlanması, 1980 bütçesi ve 1981 tahmini bütçesi ile ilgili kararlar da onaylandı.

YE ÇİENYING'İN KONUŞMASI

Ye Çienying kapanış konuşmasında, "Baştan sona demokratik bir hava içinde geçen toplantı canlı olmuştur. Toplantıda onaylanan önemli yasalar, sosyalist hukuk sistemini sağlamlaştırma çalışmalarını ilerletmiştir. Halk Meclisi sisteminin mükemmelleştirilmesi, ülkemizde sosyalist demokrasinin geliştirilmesinin önemli bir parçasıdır."

Ye Çienying sözlerini şöyle tamamladı: "Çeşitli milliyetlerden halkımızı vatanın birleştirilmesi, milli savunmanın güçlendirilmesi ve Dört Modernleşme davasına yeni katkılarda bulunabilmek için çağrıda bulunuyorum."

DEĞİŞİKLİKLER

Milli Halk Meclisinin 4. Genel Oturumunda, Çin Komünist Partisi (ÇKP) Merkez Komitesinin Bakanlar Kurulunun görev bölüşümündeki düzenlemeler konusundaki önerileri kabul edildi.

Buna göre Hua Guofeng'in Başbakanlığı ve 6 yardımcısının da başbakan yardımcılığını bırakmaları istekleri onaylandı ÇKP'nin önerisi üzerine 61 yaşındaki Zhao Ziyang Başbakanlığa atandı. Başbakanın önerisi üzerine Yan Cenyeng, Can Aycing ve Huang Hua başbakan yardımcılıklarına getirildi.

Ayrıca Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi üyelerinden bazıları ileri yaş ve sağlık durumlarını ileri sürerek, görevlerini daha genç kadrolara bırakacaklarını, ancak devrim uğrunda canla başla çalışmaya devam edeceklerini belirttiler.

Erbakan...

(Baştarafı 3. sayfada)

şöyle açıkladı:

"Erkmen hakkındaki gensoru 231 oyla kabul edilmişti. Biz Londra'ya iki parlamenter olarak gidiyorduk. Geriye 229 kişi kalıyordu. Üç dört kişi de bizim gitmemizi bahane ederek gelmeyecek olsa çoğunluk sağlanamayacak ve Parlamento çalışamayacaktı. Bunun için 'aman gittiğimiz duyulmasın'' dedik. Ama malesef çoğunluk gene de sağlanamamış".

MECLİSTE YİNE ÇOĞUNLUK SAĞLANAMADI

Erbakan'ın daha önce yaptığı basın toplantısında garanti vermesine ve Meclis çoğunluğunun sağlanacağını söylemesine rağmen, Millet Meclisinde dün de çoğunluk sağlanamadı ve Maliye Bakanı ile ilgili olarak gündeme alınan gensoru önergesi görüşülemedi. Meclis salı günü tekrar toplanmak üzere dağıldı. Sezgin ile ilgili gensoru önergesinin görüşülmesine çoğunluk sağlanabildiği taktirde salı günü başlanacak.

74...

(Baştarafı 3. sayfada)

Öte yandan Demir Döküm işçilerinin gözaltına alınmasını protesto etmek için direnişe geçtikleri bildirilen Topkapı'daki Samurkaş Yangın Söndürme Fabrikasından 8 işçi gözaltına alındı.

Bu arada bir açıklama yapan Maden-İş Genel Başkanvekili Murat Tokmak Adliyede gösteri yapan işçilerin Demir Döküm işçisi değil "İşbirlikçi tekellerin uşaklığını yapan Maocu hainler" olduklarını iddia etti.

Orhan Kemal'in aynı adlı romanından uyarlanan "Bereketli Topraklar Üzerinde" filminden bir görüntü.

17.ANTALYA FİLM ŞENLİĞİ YARIN BAŞLIYOR

Şenliğin yarışmasına katılan filmler belli oldu.

ANTALYA (ÖZEL)

17. Antalya Uluslararası Sanat Şenliği yarın başlıyor. Bu arada Şenliğin yarışmasına katılacak filmler belirlendi. 13 filmin yarışacağı şenliğin seçici kurulu yarın saat 11.00'de Belediye Sarayında ilk toplantısını yapacak ve filmleri izlemeye başlayacak.

Şenliğe katılan filmler şu şekilde belirlendi: Yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı Tarık Akan ve Necla Nazır'ın oynadıkları ADAK; İhsan Yüce'nin yönettiği Tuncay Akça ve Bilgen Bengü'nün rol aldıkları BEBEK; Erden Kıral'ın yönettiği oyunculuklarını Yaman Okay, Nuri Sezen, Nur Sürer, Erkan Yücel'in gerçekleştirdikleri BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE; Süreyya Duru'nun yönetimini yaptığı DERYA GÜLÜ'nde ise şu oyuncular rol alıyor: Meral Orhonsay, M. Aras.

Şenliğe ayrıca senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı, yönetimini ise Zeki Ökten'in yaptığı DÜŞMAN; Tuncel Kurtiz'in yönettiği Tuncel Kurtiz ve Helena Vikstrom'un rol aldığı GÜL HASAN; yönetimini Ali Özgentürk'ün yaptığı Talat Polat ve Türkan Şoray'ın rol aldığı HASAN; Melika Demirağ ve Tarık Akan'ın oynadıkları Zeki Ökten'in yönettiği SÜRÜ; Ali Ergün, Meral Orhansay'ın rol aldıkları Yavuz Payda'nın yönettiği YOLCULAR; Tarık Akan ve Fikret Hakan'ın oynadıkları yönetimini Yavuz Özkan'ın yaptığı DEMİRYOL; Cem Tağra ve Tamer Çeliker'in oynadıkları YUSUF İLE KENAN filmleri katılıyor.

DÜN BOMBALI PANKARTLAR GÜNÜYDÜ

İstanbul'un çeşitli semtlerinde, dün başlayan NATO manevralarını protesto etme gerekçesiyle bombalı pankartlar asıldı. Pankartların indirilmesi sırasında ikisi ağır olmak üzere üç polis memuru çeşitli yerlerinden yaralandılar. Cağaloğlu'na asılan bombalı pankart ise bomba uzmanlarınca uzaktan ateş edilerek patlatıldı.

(Fotoğraf: Kemal ÖZDEN)

Faşistler Seyranbağları'nda bir birahaneyi taradı...

(Baştarafı 3. sayfada)

lediği öğrenildi. Görgü tanıklarının anlattıklarına göre önceki gün Bektaş Bora'nın evine gelen yedi kişi Celal Bora'dan para istediler.. Bunun üzerine Celal Bora, cebinde bulunan bin lirayı vermek istedi. Ancak zorbalar bu parayı az bularak "bize yüz bin lira verecektin" diyerek Celal Bora'yı dövmek istediler. Zorbalara engel olmak isteyen Bektaş Bora bu sırada yedi kişilik grubun silahlı saldırısına uğradı. Ağır yaralanan Bektaş Bora, hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Bektaş Bora'nın çevresinde ilerici bir genç olarak tanındığı belirtildi.

Öte yandan Keçiören'in Çekirge Sokağında MHP'li komandolar 2-3 gündür haraç vermeyen baskılara karşı çıkan beş ailenin evlerini geceleri kurşunluyorlar. Yurttaşların saldırılara karşı önlem alınmasını istedikleri, ancak bu isteklerinin yerine getirilmediği bildirildi.

Saldırganların kullandıkları otomobilin çalıntı olduğu ve dün sabah 50. yıl Lisesinin arkasında terk edilmiş olarak bulunduğu öğrenildi.

Saldırıda yaralanan Halil Çıtak'ın TİKP taraftarı olduğu bildirildi.

TİKP ÇANKAYA İLÇE ÖRGÜTÜ'NÜN AÇIKLAMASI

TİKP Çankaya İlçe Örgütü Başkanı Halim Yurdakul, MHP'lilerin Seyranbağları bölgesinde bir süredir saldırılarını yoğunlaştırdıklarını belirterek, "Bu yörede huzur sağlanacaksa mutlaka MHP'nin üzerine gidilmeli ve MHP'li saldırganların bu bölgedeki üssü olan Ahmetler'deki yurtlar aranmalı ve kapatılmalıdır" dedi.

Seyranbağları'ndaki birahaneyi basarak bir kişinin ölümüne, üç kişinin de yaralanmasına neden olan MHP'lilerin yurtlara doğru kaçtıklarını belirten Yurdakul, yetkililerin yurtlar konusunda uyarıldığını, ancak tedbir alınmadığını söyledi.

Öte yandan TİKP Çankaya İlçe Başkanlığı, Tuzluçayır semtinde haraç vermeyen iki esnafın kurşunlanmasını ve Ege Mahallesinde yine haraç vermeyen Celal Boran'ın oğlunun sahte solcular tarafından katledilmesini lanetledi. TİKP'nin konuyla ilgili açıklamasında, bu zorbalığın MHP'nin zorbalığı ile türdeş olduğu belirtilerek, mahalle halkı saldırganlara karşı direnmeye ve haraç vermemeye çağrıldı.

KARABÜK'DE

Karabük Ülkü Yolu Derneği Başkanı Kemal Usluoğlu, çarşamba akşamı Karabük'de yürütülen geniş bir operasyonda iki adet 14'lü silahla yakalanarak gözaltına alındı.

İçişleri Bakanlığının emriyle Karabük'de MHP'lilerin son zamanlarda esnaftan zorla haraç toplamaları ve sık sık öldürme ve yaralama olayları yaratmaları üzerine Karabük'de çarşamba gecesi bir operasyon düzenlendi. Polis ve jandarma komandolarının katıldığı operasyon sırasında MHP'lilerde çok sayıda silah yakalandığı ve gözaltına alındıkları bildirildi. Önceden belirlenen adreslerde yapılan operasyon sabaha kadar sürdü.

Bu arada evlerinde yasak yayın bulundurdukları gerekçesiyle Türkiye İşçi Köylü Partisi İlçe Yöneticisi Mustafa Araç ve bazı yurttaşlar gözaltına alındı. TİKP Zonguldak İl Başkanı Rafet Ballı ve Karabük İlçe Başkanı Ayhan Demir C.Savcılığı ve Emniyet Amirliğine başvurarak, bu nedenle gözaltına alınanların serbest bırakılmasını istediler. TİKP yöneticileri yaptıkları açıklamada, Yargıtay'ın kararına rağmen evinde kitap bulunduranların gözaltına alınamayacağını kaydederek gerekenin yapılmasını istediler.

DİYARBAKIR'DA APOCULAR İKİ MSP'LİYİ ÖLDÜRDÜ

Diyarbakır'da bir süre önce Ziraat Bankası önünde Salih Ay ve Abbas Ay adlı iki MSP'linin Apocular tarafından taranarak öldürülmesiyle ilgili olarak aranan Harun Efe adlı bir Apocu yakalandı. Harun Efe'nin Diyarbakır Eğitim Enstitüsü öğrencisi olduğu, diğer Apocuların da arandığı bildirildi. Harun Efe'nin olaydan sağ olarak kurtulan üçüncü MSP'linin polise verdiği ifadeye dayanılarak yakalandığı öğrenildi.

MHP Ankara'da Önder ve Çamlık Mahalleleri arasını kontrol altına almak için saldırılarını sürdürüyor

- Selahattin Doğan Karakolundan polis memurları ve askeri timde görevli teğmen de saldırganlara yardımcı oluyor.
- MHP saldırısını Genel Merkezce görevlendirilmiş kişiler yönetiyor ve silahlar Doğantepe tarafından getiriliyor.

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA'nın çeşitli mahallelerini tam denetimi altına almak için saldırılarını sürdüren MHP'liler son günlerde özellikle Önder Mahallesi ile Çamlık Mahallesi arasındaki 23 ve 24. duraklar arasında yaşayan yurttaşlar üzerinde baskılarını yoğunlaştırdılar.

Ziraat Fakültesi öğrencisi Ali Osman Çelik ve oba başkanı Mustafa Altındağ'ın başını çektiği saldırganlar yurttaşları ihbar edip gözaltına aldırıyor, karşı koyanların evini bombalıyorlar. Bu saldırganlar hakkında emniyete verilen bilgiler hiç dikkate alınmazken, o yöredeki Selahattin Doğan Karakolunda görevli polislerden Ramazan ve Muzaffer saldırganlara yardımcı oluyorlar. Gene yörede askeri timde görevli teğmen de halka baskı yapıyor.

Ali Osman Cengiz, Rafet Türk, Turgay Ökçek ve Erzincan Bakkaliyesi sahibinin oğulları Asım, Hasan, Yılmaz adlı şahısların hareketlerinin MHP Genel Merkezince görevlendirilmiş iki kişi tarafından yönlendirildiği ve saldırılarda kullanılan silahların Doğantepe tarafından getirildiği öğrenildi.

MHP'lilerin son günlerdeki faaliyetleri arasında şunlar bulunuyor:

—Karslı Enver adlı bir yurttaşın evine bomba atarak sakat kalmasına neden oldular.

—Yozgatlı bir bakkalın, bir kasabın dükkanlarını bombaladılar, çevre ilkokullarında görevli öğretmen Cengiz'i bıçakladılar.

—24. duraktaki Özlem Kıraathanesini yaktılar.

—İbrahim Avcı adlı şahsın yaralanmasıyla ilgili olarak TİKP üyesi Ali Şimşek'i ihbar ettiler. Ali Şimşek'in başvurduğu Askeri Savcılık ifadesini alıp serbest bıraktı, ancak MHP'liler bu defa kendilerine yakın polisler aracılığıyla Ali Şimşek'i tekrar gözaltına aldırttılar. Ali Şimşek bu defa da serbest bırakıldı.

—Bu defa da aynı suçu TİKP Altındağ İlçe Yöneticisi Hüseyin Sakacı'nın üzerine atmaya çalıştılar ve Sakacı'nın evine sahte ihbarla baskın yapılmasını sağladılar. Bu arada 5 Eylül günü mahallede yaşayan bazı TİKP'liler gözaltına alındılar ve hâlâ gözaltında tutuluyorlar.

—Ayrıca MHP'liler birçok Alevi yurttaş hakkında asılsız ihbarlarda bulunarak, gözaltına alınmalarını sağladılar.

—9 Eylül akşamı Ali Şimşek'in ağabeyi Cemal Şimşek'in evi bombalandı. Olayın failleri hakkında bilgi verilmesine rağmen bunlar hakkında bir işlem yapılmadı.

—TİKP yöneticilerinden Turan Tuncer'in evi basıldığı sırada askeri timde görevli asteğmen 'Şimdi gelsin Doğu Perinçek sizi kurtarsın'' gibi sözler söyledi. Evde yapılan aramada suç unsuru bir şey bulunamamasına rağmen, ''Siz haber aldınız, silahları sakladınız'' diye Turan Tuncer'e baskı yaptı. Turan Tuncer'in ablası bu tutuma itiraz edince dipçikle dövüldü.

Bu arada MHP'den ayrılan ancak can güvenliği nedeniyle isminin açıklanmasını istemeyen bir kişi, MHP'nin bu bölgede karşı koyanları ezerek, hakimiyeti altındaki iki bölgeyi birleştirmek istediğini söyledi.

TİKP Altındağ İlçe Başkanlığı da sıkıyönetime başvurarak gözaltına alınan Parti üyelerinin salıverilmesini talep etti.

Tez Büro-İş Sendikası metroyu destekliyor

"İmar İskan Bakanı vasalara saygılı olmayı önce kendisi öğrensin"

ANKARA (ÖZEL)

TEZ Büro-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, Ankara Belediyesinin metro projesini sonuna kadar manen desteklediklerini açıklayan bir bildiri yayınlandı. Tez Büro-İş bildirisinde, hükümetin tutumunu eleştirirken, ''İmar İskan Bakanı yasalara saygılı olmayı önce kendisi öğrensin'' deniliyor. Toker'in yetkili olduğu halde, Tez Büro-İş Sendikasının İmar İskan Bakanlığına bağlı çeşitli işyerlerindeki sözleşmelerini uygulamadığı belirtilen açıklamada, sendika temsilcilerini de İmar ve İskan Bakanının işten attığı öne sürülüyor.

Adana'da...

(Baştarafı 3. sayfada)

mutanlığı yetkililerinin işverenle direnişçi işçilerin sözcülerini bir araya getirerek bir çözüm arama girişimleri, Petrol-İş Sendikası yöneticilerinin kongre dolayısıyla İstanbul'da bulunmaları nedeniyle sonuca ulaşamadı. Komutanlığın çözüm arama girişimlerinin süreceği öğrenildi.

Sabancı Holdingin öteki fabrikalarındaki direnişlerin de Sasa'da bir çözüme ulaşılıncaya kadar sürdürüleceği bildirildi.

"Anarşi...

(Baştarafı 3. sayfada)

Komisyon teröre karşı 16 maddelik bir öneri hazırladı. Öneriler içinde, içten ve dıştan körüklenen anarşiye karşı gerekli savunma önlemlerinin alınması, cezaevlerinden kaçışların önlenmesi, silah kaçakçılığı üzerinde durulması, faili meçhul olayların hızla aydınlatılması yer alıyor.

Komisyon ayrıca DGM ve Olağanüstü Hal Yasalarının biran önce çıkarılmasını isterken, yasama, yargı ve yürütme organlarının konuya titizlikle eğilmelerini de talep ediyor.

Açıklamada, okulların açılması dolayısıyla gerekli tedbirlerin alınması ve kimlik bildirme kanununun uygulanması savunuluyor.

Almanya...

(Baştarafı 3. sayfada)

kamlarından hiç bir şekilde para alamayacakları bildirilen açıklamada, bu kişilere sadece yiyecek giyecek sağlandığı kaydedildi.

Açıklamada siyasi sığınma hakkının kötüye kullanılmasının önlenmesi için Federal Almanya'ya giriş noktalarında çok sıkı tedbirler alındığı ve Alman işverenlerinin mültecilere yasal olmayan biçimde iş vermeleri imkanının ortadan kaldırıldığı da belirtildi.

Ülkemizi ziyaret eden Yugoslav sanatçılardan bir grup dünkü basın toplantısı sırasında

Yüz kişilik Yugoslav sanatçılar grubu, dört büyük ilimizi geziyor

Tiyatro oyuncuları, folklorcular, yazarlar ve ressamlardan oluşan Yugoslav sanatçılar Ankara, İzmir, Bursa ve İstanbul'da temsiller verecekler.

KEMAL ÖZDEN

YUGOSLAVYA Kosova Eyaleti sanatçılarından oluşan yüz kişilik bir ekip temsiller vermek ve ülkemiz sanatçıları ile görüşmek üzere ülkemizi ziyaret ediyorlar.

İlk temsillerini dün Ankara'da veren ekipte tiyatro oyuncularının yanı sıra yazarlar, ressamlar, folklörcüler ve şarkıcılar bulunuyor.

Ekip sırasıyla Ankara, İzmir, Bursa ve son olarak 18 Eylülde İstanbul'da gösterilerde bulunacak. Ekipte bulunan Kosova Eyaleti Kültür İşleri Müdürü Milan Şişli ve bazı sanatçılar dün İstanbul'da bir basın toplantısı yaparak ekip ve Kosova sanatı hakkında bilgi verdi.

NATO...

(Baştarafı 3. sayfada)

NATO KOMUTANI

NATO Güney Vurucu Kuvvet Komutanı Koramiral William Small, resmi ziyarette bulunmak üzere, Türkiye'ye geldi.

Koramiral Small, öğleden sonra Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Necdet Öztorun tarafından ayrı ayrı kabul edildi.

NATO Güney Vurucu Kuvvet Komutanı Koramiral William Small, bu temaslardan sonra İzmir'e gidecek.

Koramiral Small, bugün öğleden sonra da Türkiye'de ayrılacak.

ABD, İran ile...

(Baştarafı 3. sayfada)

sağladığı destek politikasını "reddetme" isteğinin pek açık olmadığını, ancak Recai'nin konuşmasının halen incelendiğini söyledi. Sözcü, ABD'nin şu anda bu açıklamaya cevap vermek düşüncesinde olmadığını sözlerine ekledi

İRAN-IRAK ÇATIŞMASINDA SON DURUM

Öte yandan Irak, günlerce süren sınır çatışmalarından sonra İran-Irak sınırında 120 kilometrekarelik bir alanı ele geçirdiğini ileri sürdü. Bağdat Radyosunun haberine göre, Dışişleri Bakanı Sadun Hammadi Irak'ın, İran toprakları üzerinde hiç bir hak iddia etmediğini ve "kurtarılan" toprağın Irak toprağı olduğunu söyledi.

Bu arada Irak kuvvetlerinin 3 İran uçağını düşürdüğü ve 20 İran tankını tahrip ettiği bildirildi.

RECAİ KABİNESİ GÜVENOYU ALDI

Bu arada Başbakan Muhammed Ali Recai Başkanlığında kurulan yeni hükümet, çarşamba günü İran Millet Meclisinden güvenoyu aldı.

PARS Ajansının haberine göre, 197 üyenin katıldığı oylamadı, 169 üye "kabul", 14 üye "red" oyu kullandı. 10 üye de çekimser kaldı.

Silah kaçakçılığı saptanan sanıklar yakalandıktan sonra Emniyet Müdürlüğünde (üstte). Yakalanan tabanca ve mermiler (yanda).

Dokuz kaçakçı, onbeş milyon liralık tabanca ve mermiyle yakalandı

KEMAL ÖZDEN

İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü Mali Şube ekiplerince Bolu, Konya ve Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen operasyonlarda dokuz silah kaçakçısı sekseniki tabanca ve yirmibinbeşyüzdoksandokuz mermi ile yakalandı.

Üç ilde yapılan operasyonlar sonucu Fahrettin Durmuş, Abdurrahman Şeker, Kerem Kandemir, Mehmet Hacı Fettahoğlu, İhsan Kasap, Hüseyin Kısa, Mustafa Koç, Ramazan Canpolat ve Mevlüt Aydın adlı kişilerin silah kaçakçılığını ileri düzeyde yönlendirdikleri saptanarak, bir ay süren bir operasyonla bulundukları illerde yakalandılar.

Yakalanan dokuz kaçakçının evlerinde ve işyerlerinde yapılan aramalarda 82 tabanca, 20 bin 599 adet mermi ve çok sayıda jarjör ele geçirildi.

Bayrampaşa Lisesi Müdürü Eskitaşçıoğlu'nun açıklaması

HABER MERKEZİ

Bayrampaşa Lisesi Müdürü Kaya Eskitaşçıoğlu, gazetemizde yayınlanan bir haberle ilgili olarak bir açıklama gönderdi. Eskitaşçıoğlu'nun açıklamasını aynen yayınlıyoruz:

"3 Eylül 1980 tarihli ve "MHP'lilerin çabasıyla Pertevniyal Lisesi Müdürü sürgün edildi'' başlıklı yazı ve olaylarla ilgili olmam dolayısıyla gerekli ve zorunlu gördüğüm açıklamalarım:

"1967 yılından bugüne dek Milli Eğitim Müdürlüğünün çeşitli kademelerinde görev yapmaktayım. Görevimin gerektirdiği halka hizmeti, başladığım günden bugüne dek doğruluk-dürüstlük prensipleri içinde, azami dikkati ve özeni göstererek layıkıyla yaptığım kanısındayım. Demokratik rejimin doğal sonucu olarak iktidara gelen değişik siyasi partilerimizin kurduğu hükümetler döneminde Milli Eğitim Müdürü olarak görevde bulunanlar tarafından ilgi ve takdirle karşılanan çalışmalarım ve de bunun sonucu olarak dostluk çerçevesinde ilişkilerim olmuştur.

"Görev ve sorumluluğumun bilinci içinde yukarda da özellikle belirttiğim prensiplerimden kesinlikle taviz vermedim ve bundan sonra verebileceğim söz konusu olamaz... 13 sene gibi kısa sayılmayacak süre içersinde, amirim olarak kendileri ile çalıştığım ve fakat bugün görevde bulunmayan kişilerden gazeteniz muhabirinin şahsımla ilgili istenen her türlü bilgileri edinmesi zor olmasa gerekti...

"Buna karşılık böyle bir yolun tercih edilmediği ve aslı olmayan bilgilere dayanılarak kamuoyunda birtakım yanlış değerlendirmelere neden olacak yazınızın yayınlamış olduğunu üzüntü ile karşıladığımı vurgulamak istiyorum.

"Şu andaki görev yerime bir partinin adamı olarak gelmediğimi ve gerçekten de gelmek istemediğimi belirtmek isterim. Bu, görev anlayışım ile çelişeceği gibi, hizmeti parti yapısı düşünmeden halka götürme anlayışımla da uzlaşmaktadır. Bunun yanında görevli olduğum okulun 2500 ü aşan öğrenci ve velileri ile azami dikkat ve özen ile kurmuş olduğum iyi ilişkiler, çevre belediyesi tarafından okulun eksikliklerinin tamamlanması ve gerekli ihtiyaçlarının temin edilmesi hususunda takdirle karşıladığım yardımlarını doğurmuştur.

"Adı geçen olaya gelince:Pertevniyal Lisesine Müdür olduğumu bildirir herhangi bir kararname ile gitmediğim gibi, bana adı geçen liseye Müdür olduğumu bildirir bir emir tebliğ edilmemiştir. Buna karşın elinde tayin emri olmayan bir kişinin 'Ben Müdürüm, göreve başlamaya geldim' demesi kadar gülünç ve mantık dışı bir şeyin olabileceğini düşünemiyorum. Oysa gazetenizde göreve başlamak için gittiğim okulda bunun engellendiği yazılmıştır.

"Bir Müdür olarak görevim gereği her türlü düşünce sahibi ile görüşmek zorunda olduğum gibi, bundan da doğal birşey olamaz. Ancak gazetenizde adı geçen parti örgütü veya parti ile bugüne kadar uzak veya yakın bir görüşmem olmamıştır.

"Pertevniyal Lisesinin komandolaştırılması hususunda ise adı geçen örgütün bana en küçük uyarısı ve tavsiyesi söz konusu değildir ve olamaz da.. Tüm bunların yanında kendisine kararname tebliğ edilmeyen bir Müdürün, Milli Eğitimde adı geçen sorumlu kişinin, 'Yarın okula gelip Müdürlük koltuğuna oturacaktır' demesi hukuk ve mantık dışı olduğu gibi kasıtlı ve maksatlıdır.

"Bu açıklamaların doğrultusunda, hâlâ herhangi bir siyasal örgütün adamı olarak(!) değerlendirilmemde ısrar edilecekse, bunu size ve kamuoyunun takdirine bırakmaktayım.

"Durumun, doğruluktan ayrılmadan ve de hiçbir abartmaya yervermeksizin yukarda ifadelendirmeye çalıştığım şekilde olduğunu bilgilerine sunarım. Saygılarımla." 10.9.1980.

Sorumsuzluk...

(Baştarafı 1. sayfada)

haber iki büyük renkli fotoğrafla birlikte verildi)

"Bülent Ersoy savunmasını üç avukatla birlikte yapacak."

"Bülent Ersoy poliste kendini savundu" (Renkli büyük fotoğrafla birlikte)

"Bülent Ersoy 'Bir futbolcu ile evleneceğim' (6 sütun fotoğraflı)

"Bülent Ersoy muradına erdi" (Dört sütun iki renkli fotoğraflı)

"İhsan Alyanak 'Bir dahaki seneye Bülent Ersoy'u Fuara sokmayacağım''' ertesi gün aynı gazete "Alyanak 'Bir daha İzmir'e sokmam' dediği Bülent Ersoy'u öperek kutladı."

Büyük basınımızın son birkaç günlük muhasebesi budur. Kamuoyunun oluşturulmasında tayin edici etkisi olan ve tirajları toplam milyonu aşan gazetelerimiz halkı nelerle meşgul ediyorlar?

Büyük siyasi partileri eleştirirken aslan kesilen basın biraz da kendi durumuna bakmalıdır? Ecevitler, Demireller günlük dar hesapların içine batmışlardır. Peki büyük basın bu resimli haberleri ne için basıyor? Bir yönüyle küçük ticari hesaplar için değil mi bunlar? Her türlü zaafı körükleyerek yapılan bu ticaretin faturasını kim ödüyor?

Büyük basınımız sorumsuzluk içindedir.

Kadıköy bölgesinin...

(Baştarafı 1. sayfada)

let Malzeme Ofisinin arkasındaki bu bölgede Kadıköy ve Üsküdar'dan gelen MHP'li militanlar ortaklaşa faaliyet gösteriyor. MHP'liler Fikirtepe Devrim Mahallesindeki bu bölgede gece ve gündüz silahlı nöbet tutuyor ve sürekli adam dövüyorlar.

Bazı esnaf dükkanını açamıyor ve bir kısım halk da göç ediyor. MHP'nin bu bölgeye hakim olarak güvenilir bir üs elde etmeye çalıştığı sanılıyor.

Son günlerde Kadıköy çevresindeki saldırılarına hız veren MHP'liler, iki gün önce Küçükyalı'daki kardeşe arabayla ateş açarak birini öldürmüş, Fikirtepe'de bir kahveciyi kaçırıp öldürerek, yola atmışlardı.

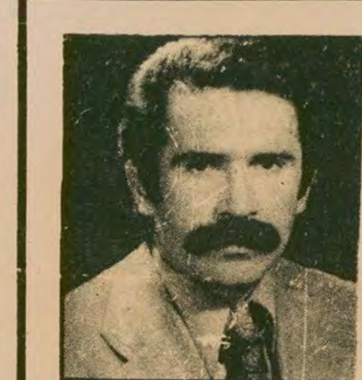
BÖLGEDEKİ ÖNEMLİ MİLİTANLAR

Atatürk Eğitim Enstitüsü yakınındaki Türk Yurdu adlı faşistlerin kaldığı bina çevresindeki militanlar: Sağlamlar Kahvesinde üslenen 35 yaşlarında esrar içen Kemal adlı şahıs, 23-24 yaşlarında esrar içmesiyle tanınan Alp isimli şahıs, Anadol marka arabasıyla birçok olaya karışan Tanju adlı şahıs, Fikirtepe bölgesindeki birçok olayda elebaşılık yapan Tütün Eksper Okulu öğrencisi Mustafa adlı şahıs.

Fikirtepe Murat Sineması civarındaki militanlar: Artist Mustafa (başkan),

Cevizli Tekel'de çalışan, trenlerdeki saldırıların başını çeken Sıvaslı Yusuf.. Bir yıl cezaevinde yatan Çankırılı Süleyman, MHP Kadıköy binasında barınan Sabri Tabak, eski Ülkücü İşçiler Derneği Yöneticisi Karslı Birol.

Bostanlar bölgesindeki militanlar: Bölge başkanlığı yapan ve sürekli silah taşıyan Kelkitli Metin, araba kullanan ve zorla gazete satışlarında yönlendiricilik yapan Sıvaslı Ayhan. Kahve baskınlarında elebaşılık yapan ve Bostanlar'a dışardan gelen Sarı Cevat, gece nöbet tutanların elebaşısı Önder, bölgeye yeni gelen Mehmet Çetin, Türk Yurdunda barınırken birçok olaya karışmış Abdülkadir.

ÖLÜM

Tüm yaşamını halkına ve mesleğine adamış yiğit evladımız

Aziz Turan'ı

(1947....)

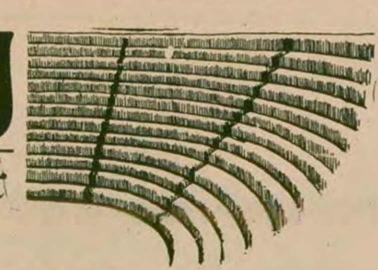
Kurşunladılar ardarda
Dökülen kan kalmaz yerde
Yaşıyorlar yüreklerde
Aziz ile yoldaşları

Aziz, kalbimizde, ruhumuzda bilincimizde yaşıyorsun

Ailesi

TİYATRO

Tahir Özçelik

Tiyatro kitapları üzerine(7)

"Gerçekçi Tiyatro Sözlüğü"

Tiyatro sanatına ilgi duyanların gerektikçe başvurabileceği Türkçe sözlük ve ansiklopedilerin yok denecek kadar az olduğunu biliyoruz. M.Nihat Özön'le Baha Dürder'in 13 yıl önce basılmış olan "Türk Tiyatrosu Ansiklopedisi", bir de Türk Dil Kurumunun yine aynı yıllarda yayınladığı terimler sözlüğü dizisinden "Tiyatro Terimleri Sözlüğü" dışında hemen hemen başka yapıt bulamayız kitaplığımızda. Her ikisi de eksiklerine ve yeni baskıları yapılmamış olmasına karşın, yine de büyük bir gereksinimi karşılayabilen değerli çalışmalardır, kuşkusuz.

Ne var ki tiyatro bilincinin ve bilgisinin gün günden alan kazanmaya az da olsa ağırlığını duyurmaya başladığı bir toplumda kaynak yapıtların önemi yadsınamaz. Oysa kuramsal ve teknik bilgiler içeren kitapların sayısına oranla tiyatro sözlüğü ya da ansiklopedisi türünden yayınlara gerek yazarların, gerekse yayınevlerinin yeterince önem verdikleri de söylenemez.

Bu nedenle Aziz Çalışlar'ın "Gerçekçi Tiyatro Sözlüğü"(1) adıyla kitaplığımıza kazandırdığı yapıt, öncelikle hem belirttiğimiz açığı biraz daha kapatması yönünden hem de maddelerin genel tiyatro kültürü, estetiği ve bilimi çerçevesinde oturtularak Marksist planda yorumlanması bakımından bizim için temel başvuru kitapları arasında yer alacak niteliktedir.

Aziz Çalışlar kısaca şöyle açıklıyor çalışmasının amacını:

"Sözlüğün başlıca bir yönelimi de dolaylı ve dolaysız şekilde ülkemizin etkisi altında kaldığı 'kültür emperyalizmi'ne karşı bilginin tarihçe doğruluğunun ve özgürlüğünün korunmaya çalışılmasıdır ki böyle bir çabada bize yine maddeci dünya görüşü ve gerçekçilik yol gösterici olmaktadır. Amaç kültür ve sanat alanında, karşıt-ideolojiye karşı ülkemizde gelişen düşünsel birikim ve kültürel savaşıma katkıda bulunabilme çabasıdır."

"ABD'de Solcu Tiyatro" maddesiyle açılıp, "Zulüm Tiyatrosu" maddesiyle kapanan "Gerçekçi Tiyatro Sözlüğü"nün geniş kaynakça bölümüne ek olarak bir terimler, bir de özel adlar dizini buluyoruz. Terimler ve özel adlar dizininde, yukarda sözünü ettiğimiz "Tiyatro Terimleri Sözlüğü"nden örnek alınıp, karşısına madde ya da sayfa numarasının yazılmaması, okuru aradığı maddeye kolayca ulaşmaktan alıkoyuyor. Sözgelişi "burjuva" kelimesini içeren 11 terimden yalnız 5'i maddebaşı olarak "B" harfinde yer almış olmasına karşılık, başka maddelerin metni arasında geçen "burjuva evrenselliği", "burjuva hümanizmi", "burjuva kültürü", "burjuva sosyalizmi", "burjuva-kapitalist toplum düzeni", "burjuva olmayan repertuvar" kavramlarının nerede geçtiği, ne anlama geldiği, hangi vesileyle kullanıldığını bulmak güçtür. Bunun gibi "diyalektik" kelimesini içeren 8 terimden yalnız biri, "diyalektik oyun" kendi maddesinde yer almış, öbürleri başka metinlerin arasında kalmıştır. Aynı şeyi özel adların pek çoğu için de söyleyebiliriz.

Kitabın asıl gövdesini oluşturan bölümün de biraz daha profesyonelce ve kapsamlı olması, sözgelişi Türkiye'de sahnelenen yerli, yabancı tüm oyunların ilk oynandığı yılın belirtilmesi, "Gerçekçi Tiyatro Sözlüğü"nün işlevini bütünlemiş olurdu.

Bu eksiklerin daha sonraki baskılarda giderilmesini dileyerek, birkaç maddeyi sütunumuza aktaralım.

Abdülhak Hamit (soyadı konmamıştır): Tanzimat ve Meşrutiyet tiyatrosunun temsilcilerinden; metafizik idealist ve "suni oyun" yazarı, şair. Aldülhak Hamit, Batı tragedyalarını taklit dönemini açmış, daha çok okunmaya yatkın, oynanmaya elverişli olmayan bir "suni tiyatro" yaratmıştır. Genellikle Shakespeare, Racine ve Corneille tragedyaları modelini kullanarak bu tragedyalara özgü konuları romantik tiyatronun çoşkunluğu içerisinde "sahte" bir tarihsellik ve karmaşık bir koşuk-düzyazı diliyle aktarmıştır. Aynı taklit anlayışıyla benimsediği Fransız İhtilali İnsan Hakları Bildirisi ilkelerini hiç uyuşmayacak şekilde, Doğu'nun kaderciliğiyle, metafizik idealist bir görüşle birleştirmeye çalışması, tragedya ile hiç bağdaşmayan, siyasal sorunlara yönelik, "aldatıcı" bir başkaldırının, ilerici gibi görünen bir "mistik milliyetçilik"in romantik ve psikolojik tragedyalarına temellik etmesine yol açmıştır. (Bu karışık ve güç anlaşılır cümlenin Çalışlar'ın kaleminden çıktığına inanmak zorundayız, ne yazık ki.. T.Ö.)

Biçimci Tiyatro (Alm. formalistisches theater: Fr. théatre formaliste; İng. formalist theatre). Emperyalizm aşamasındaki burjuva toplumu tiyatrosundaki birçok akımları içine alan, gerçekçi olmayan yöntemleri kullanan tiyatrolara verilen genel deyim; muhtevadan(içerikten) bağımsız ve konudan soyutlanmış bir şekilde olmak üzere başlıbaşına bir yapıtın özüyle özdeşleştirmek yani katı bir dış-biçim çekmek isteyen tiyatro türü. Sanatın toplumsal düşüncelerden, hayati ihtiyaçlardan ve tarihilikten uzak olduğunu öne süren idealist estetik haz anlayışına dayanan biçimcilik'i esas alan ve idealist tiyatro anlayışının bir anlatımı olan Biçimci Tiyatro, somut görünüşleri içinde insan. insan ilişkileri ve toplumsal hayat olmak üzere kendine özel bütün çeşitliliğiyle nesnel gerçekliğin anlatımı olan, konu ve fikir gibi temel öğeleri kendinde barındıran muhtevayı(içeriği) dışlayarak, biçim'in özerkliğini ve önceliğini öne sürerek mutlaklaştırılmış bir biçimi ve(ya da) bu biçimi varedecek belirli bir sahne ve sahneleme tekniğini uygulamak ister.

Lunaçarski, Anatoli Vasilyeviç (1875-1933): Sovyet sanat kuramcısı, Marksist eleştirmen ve oyun yazarı. Bir sanat kuramcısı ve eleştirmeni olarak başlıcalıkla sanatta partizanlık, kültürün gelişmesi üzerinde ihtilalin etkisi, proletaryanın sınıf mücadelesinde sanatın önemi, sanatçının dünya görüşü ile kendi sanatı arasındaki bağlılık, sanat kuramının sorunları, bilimsel estetik, Marksist eleştirinin görevleri, sosyalist gerçekçilik, proleter sanat ile klasik sanat mirası arasındaki bağlantı, burjuva modernizmi ile kaba sosyalizme karşı savaş gibi konuları olduğu kadar, Rus ve Batılı yazarları da kapsayan diyalektik maddeci bir görüşle yazdığı sayısı 500'ü aşkın yazılarıyla estetik ve sanat görüşlerine özgü katkıda bulunmuştur.

Yukarıya aldığımız örneklerden de anlaşıldığı gibi Aziz Çalışlar yer yer yeni yaklaşımlar, doğru yargılar ortaya koymasına karşın, kimi zaman çok uzun cümlelerle okuru yormakta, diline ve anlatımına yeterli özeni göstermemektedir.

Yine de tiyatro kültürümüz açısından gerekli bir yapıt olduğunu yadsıyamayız.

(1) May yayınları, İst.1980

109. ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE ŞİNASİ

«Milletim insanlıktır, vatanım yeryüzü»

Gazanfer Eryüksel

AZ gelişmiş ülkelerdeki aydın oranı, ülkenin yapısı ile koşut olup bir hayli düşük düzeydedir. Aydınların karakteristik özelliği ise, sayılarının azlığı nedeni ile omuzlarına düşen görev ve sorumlulukların çokluğudur. Yani, azgelişmiş ülke aydını çok yönlü olmak zorundadır. Yazar, sanatçı, araştırmacı, eleştirmen, gazeteci, siyaset adamı vb. çoğaltmak olası. Bu aydınlardan biri olan Şinasi, 13 Eylül 1871'de İstanbul'da Babıali, yakınlarında hem matbaa, hem ev olarak kullandığı bir odada tek başına, son yapıtı olan sözlüğü tamamlamaya uğraşırken, yakalandığı beyin hastalığından kurtulamayarak öldü. Şinasi, bütün yaşamının pusulası, yol göstericisi olan görüşlerini annesine yazdığı bir mektupta şöyle açıklıyor; "Biraz geçinecek ile, çok hüner." Bütün ömrü boyunca parada, valilikte, padişahın ihsanlarında gözü olmadı, Şinasi'nin.

Tarihe "Vak'ai Hayriye" (hayırlı olay) olarak geçen Yeniçeri ocağının kaldırıldığı 1826 yılında Bolulu topçu yüzbaşısı Mehmet Ağa'nın bir oğlu olur. Adını, İbrahim Şinasi koyarlar. İki üç yıl sonra Şumnu savaşında babası şehit düşen Şinasi'yi annesi büyütür. Mahalle okulunu bitirdikten sonra Tophane kalemine girer. Kalemin eskilerinden İbrahim Efendi'den Arapça ve Farsça, Reşat Bey'den ise Fransızca öğrenir.

ŞİNASİ

PARİS'TE ÖĞRENİM GÖREN İKİ ÖĞRENCİ

BU arada Türkiye'nin milli-demokratik devriminin ilk sancıları olan Tanzimat Fermanı ilan edilmiştir. Reşit Paşa yurt dışına öğrenim için öğrenciler gönderileceğini duyurur. İçine kapanık biri çocuk olan Şinasi isteğini ancak Reşat Beye açabilir. Reşat Bey araya, Tophane Müşaviri Fethi Beyi koyar. Şinasi Paris'tedir. Fethi Paşa, Şinasi'nin Paris'ten kendisine yazdığı mektupları Reşit Paşa'ya gösterir. Şinasi'nin en büyük koruyucusu artık Reşit Paşa'dır. Maliye, matematik öğrenimi görürken, yazın ile ilgili bilgilerini artırır. İstanbul'a dönünce "Meclis-i maarif" e atanır. Reşit Paşa'nın sadaretten her ayrılışında Şinasi de görevinden alınır.

1859'da Fransız şairlerinden yaptığı çevirileri "Tercüme-i Manzume" adı ile yayınlanır. (Racine, Lamartine, Gilbert, La Fontaine ve Fenelone'den manzum çeviriler.) Çevirilerin doğruluğunu göstermek için karşılarına Fransızcalarını koyar. A. Hamdi Tanpınar, Şinasi'nin bu çalışmalarının ilerde A.Hamit üzerinde etkili olacağını söyler. Bu çeviriler ilerde Şinasinin şiirinin de yönünü belirleyecektir.

İLK BAŞYAZAR VE İLK OYUN YAZARI

REŞİT paşa altıncı ve son sadareti sırasında ölünce Yusuf Kamil Paşa Şinasi'nin koruyucusu olur. Onun hatırına, Ali ve Fuat Paşalar da artık Şinasi'ye ilişmemektedirler. Onların bu sessiz kabullenişlerine boyun eğmeyen Şinasi, memuriyetten istifa eder. Agah Efendi ile "Tercüman-ı Ahval" gazetesini çıkarır. Bu gazete, basın tarihimize ilk başyazarı kazandırır. (1860) Agah Efendi ile anlaşmadığı için altı ay sonra tek başına "Tasvir-i Efkar" gazetesini çıkarmaya başlar. Haftalık olarak çıkan gazeteye Namık Kemal yardım edinceye kadar, bütün yazıları Şinasi yazıyordu. İki bölümden oluşan gazetede "Payitaht" ve "Eyalet" başlığı ile iç haberler, kıtalara göre de dış haberler birinci bölümde veriliyordu. İkinci bölüm ise, yeni kavramların tanıtıldığı ve görüşlerin tartışıldığı bir yerdi. Cümleler kısa, dil süssüz ve olgundu. Gazete Namık Kemal gibi yenilikçi gençleri çevresinde topladı.

Şinasi, matbaacılığın da öncülerindendir. 18. yüzyılda parlayıp sönen İbrahim Müteferrika'nın matbaası sayılmazsa, Şinasi'nin "Tasvir-i Efkar Matbaası"ndan sonra oniki yıl içinde yüz elli Türk matbaası açıldı.

1860'da "Şair Evlenmesi" Tasvir-i Efkar'da önce tefrika edilir, sonra yayınlanır. Bu oyun, yazın tarihimizde basılan ilk tiyatro yapıtıdır. Kendi tiyatromuzu yaratırken gelenekselimizden faydalanalım mı, faydalanmayalım mı tartışmalarının sürdüğü günümüzde, Ortaoyunu, Meddah gibi geleneksel temaşamızdan yararlanarak yazılan "Şair Evlenmesi" ilginç bir örnektir. Oyun kişileri ile kişilerin adları arasındaki koşutluk dikkati çeker. Dil ise, sadedir. Şair Evlenmesi aynı zamanda yayınımızda gerçekçiliğin kapısını aralayan ilk yapıttır. Oyundaki bestecisi belli olmayan şarkı, notası ile yayınlanır. Ebüzziye Tevfik, Şinasi'nin müzik bildiğini ve armonika çaldığını söyler.

1500 ATASÖZÜ, 300 DEYİM

PARİS'te hazırladığı, "Durub-ı Emsal-i Osmaniyye" yani Osmanlı Atasözleri adlı derlemesi önce "Tasvir-i Efkâr" gazetesinde tefrika edilir, 1863 yılında ise basılır. 1500 atasözü ve 300 deyimin yer aldığı derlemenin başında, atasözlerinin önemini vurgulayan ve hazırlanış yöntemini belirten kısa bir açıklama bulunur. 1870 yılında yapılan ikinci basımında atasözlerinin sayısı iki bine, deyimlerin sayısı dörtyüze çıkar. Alfabetik yöntemle hazırlanan bu derleme, Şinasi'nin halk kültürüne olan yakınlığının kanıtıdır. Şinasi atasözlerini aruzun ritmi ile güçlendirmeye çalışmıştır. Bu çalışma sırasında atasözleri ile öyle içli dışlı olur ki kendi de atasözü değerinde dizeler söyler. "Milletim nev'i beşerdir, (insanlıktır) vatanım ruy-i zemin." (yeryüzü) "Gül dikensiz olmaz, yar dahi engelsiz. "Bizim şeyhin kerameti olur menkul (taşınır) kendinden. "1872'de Ahmet Mithat Efendi'nin; "Şinasi: Durub-u Emsal-i Osmaniyesi Ahkamını Tasvir" adlı bir yapıtı yayınlandı. 1885'de ise, Atasözlerinin üçüncü baskısı yayınlandı. O dönemde bir kitabın üç baskı yapması ve üzerine yapıt üretilmesi, onun ne kadar ilgi topladığını göstermektedir.

(SONU YARIN)

Fotoğraf:YILMAZ KAINI

Direnç

Direncini
Direncime ver gel
Ellerini ellerime,
Böyle belalıları az görmedik
Bunlar da
Bunlar da hayınlığın kitabından.

Omuzunu omuzuma daya
Bir ağaçta yeşersin yapraklarımız.
Umutsuzluk yüreklerimizin kan
kusmasıdır
Ve ağıdımız.
Direncini
Direncime ver gel,
Göreceksin güleceğiz
Gülecek çocuklarımız.

Cafer Tiryaki

EVREN ve YARADILIŞ 16

ABDULLAH RIZA ERGÜVEN
Stockholm Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Leibniz, Tanrının kötülüklere göz yummasına göz yumacak kadar usçuluktan uzaklaşır

Karac'oğlan'ın bir dörtlüğünü alarak:

Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı

bir yazımda, *"Yer'in çekim gücünden haberi olmayan Karacaoğlan'ımtaşın düştüğü yerde ağır olduğunu nasıl da biliyor!"* demiştim. Ağırlıkları ne olursa olsun, gerçek ağırlıklarına bakmadan - Galile'nin dediği gibi — eş hızla düşüyor yere taşlar, sanki eş ağırlıktaymış gibi! Doğru! Ama bu inceliği nasıl da yorumluyordu Karac'oğlan bir güzel:

Taş düştüğü yerde ağır

Tarih boyunca evrene, Tanrının gizemli yaratısı olarak bakılmıştı. Newton, ilkelerini açıklar açıklamaz, çoğunluk evrene kesin bir araç olarak bakmaya yöneldiler. Onlara göre evren, bir dev-saat'tı hiç durmayan! Kimilerinin tanrıtanımazlığını okşuyordu bu düşünceler. Newton için Tanrı kesinlikti— sonsuz ve sınırsız! Zaman ve uzay değildi Tanrı, yanıbaşımızda, her yerdedir O..

Bilim çevrelerinde güçlü bir durumu vardı. Tanrıbilim sorunlarıyla uğraşmakla geçirdi yaşamının bir bölümünü. Şu yanıtı verdi, neden çekim gücünün varolduğunu soranlara da: *"Çekim özelliklerinin nedenlerini şu ana değin bulamadım. Herhangi bir varsayım da ileri sürmüyorum. Çekimin gerçekten varolduğunu ve açıkladığımız yasalara göre işlediğini söylemekle yetineceğim."*

Newton, Ay'ın dolanış deviminin bir düşme olayı olduğunu, bu durumun gezegenleri de kapsayacağını gösterdi.

*"Principia"*sının genel açıklama bölümünde: *"... Bu Güneş, gezegenler ve kuyruklu yıldızların düzenli ve güzel sistemi ancak her şeye gücü yeten ve her şeyi bilen bir varlığın buyruk ve yargısından çıkmak gerekir. Kuyruklu yıldızların arada bir evren düzeninde bozukluklara neden olduklarını ve bu bozuklukların Tanrının işe karışmasıyla düzeldiğini"* söylemek zorunda kalmıştı.

Bu yüzden ünlü düşünür Leibniz, Nevton'un evren düzenini *"arada sırada, bir saatçının onarımına gerekseme duyulan bir duvar saatına"* benzetmişti..

Çoğu bilim dallarını kişiliğinde toplayan Wilhelm Leibniz (1646 - 1717)'e göre özdek, Spinoza'da olduğu gibi yer kaplama niteliğiyle açıklanamaz. Özdek, cansız bir yer kaplamaysa çekme, itme, sıcaklık nedir? Her şeyden önce bir *"direnme"*'dir özdek. Bir "güç"dür. Evrende ne kadar şey varsa, o kadar da *"bölünemez güç"*, monad vardır. Monadlar monadı Tanrıdır. Tanrı, ne doğanın ne de erdem yasalarının özgür yaratıcısıdır. Tanrılık buyrultu tanrılık anlağın buyruğundadır. Yaratmak zorundaydı, yarattı. Evreni uyumlayan Tanrıdır. Tanrılık düşüncede sonsuz sayıda olanaklı evrenler vardır. Saat önceden kurulmuştur. Sonsuza değin işleyecektir. Tanrı, bu yetkin evreni titizlikle yaratmıştır. Bu dünya, iyi bir dünya değildir. Olanaklılar arasında en iyisidir. Bu evren, bütün için değil yalnız, her birimiz için de en iyi evrendir. Tanrısal bilgeliği kötülüğe göz yumduran kaçınılmaz nedenlerin varlığına inanmak zorundayız.

Öte yandan Leibniz, Tanrının kötülüklere göz yummasına göz yumacak kadar usçuluktan uzaklaşır. Bir devlet başkanı kötülüklere izin vermişse, ulusu için en iyisi budur, diyebilir miyiz? Böyle bir düşünü tutarlı mıdır? Leibniz şöyle diyor: *"...Tanrı, yetkinliğinden hiç bir şey yitirmeden kötülüklere göz yummuş olsa gerektir"*. Bir yandan Tanrı olmak, öbür yandan kötülüklere göz yummak! İnsan için bile çok güç bir şey! Dahası var: Tanrı kötülüklere izin vermişse, diyor Leibniz, bizim için en iyisi budur! Boşa değilmiş meğer ilkel çağda milyonlarca tanrının yeryüzünde birden türemesi!...

Kiliseye göre, ilk dil İbranice'ymiş! Tanrı bu dili Adem'e öğretmiş, bu dille konuşmuş Musa'yla! Dilleri çoğaltmıştı sonra da insanları cezalandırmak için. İpe sapa gelir yanı var mıydı bu savın? Bu yüzden Leibniz: *"...İbranice Musa'nın zamanında vardıysa, Mısır dili nereden çıktı?"* diye sorar.

Dağa bilgini Georges Buffon (1707 - 1788), Doğal Tarih (Histoire Naturelle) yapıtıyla bilimi dinden ayırdı. Saldırısına uğradı kilisenin! Her yeniliğin, her yeni düşüncenin saldırıya uğradığı gibi! Varlıkların zincirlenmesi ilkesini açıklar. Hayvanlarla bitkilerin oluş ve gelişmelerinde çevrenin etkisinden sözeder. Paris Din Fakültesinin öfkesini çeker bu kez de!

Buffon'u din yargıtayının önüne getirirler, bütün söylediklerine tövbe ettirirler. Bu da yetmez; tövbesinin basılmasına zorlanır: *"... Kutsal Kitabın metnine karşı gelmeye hiç bir zaman niyetim olmadığını ve Kutsal Kitapta evrenin yaradılışına değgin gerek zaman sırası ve gerek konu bakımından verilen bilgilere iyice inandığımı bildiririm. Doğal Tarih adlı yapıtımda Yer'in oluşuna değgin ve genellikle Musa'nın sözleriyle çelişen her sözden vazgeçiyorum"*.

Gökgürültüsü Tanrının sesiydi kiliseye göre. Yıldırım da öfkesi Tanrının. Yıldırımı tutmanın olanağı var mıydı? Böylesi inançlar içinde kendini avutan din adamları bir gün bir yaramazın uçurtmasına kurban gidiverdi! 1752'de Benjamin Franklin (1706-1790) uçurtmasıyla yıldırımı yokedivermişti. Böylece yıldırımsavarlar ortaya çıktı. Buna da karşı koydular. Boş bir direnişti bu. Bulunuşundan yirmi yıl sonra Amerika'yla Avrupa'nın bütün kiliselerinin kulelerine konuldu yıldırımsavarlar!

David Hume (1711 - 1776)'a göre, kör bir doğa düşüncesini simgeliyordu evren. Anlayışsız, sevgisiz bir baba gibi kucağından sakat çocuklarını fırlatıyordu. Tanrı -varsa- ondan yardım beklemek yersizdir! İnsanlarla ilişkisi varsa, insanlar gibi arıklığı var demektir.

Etken deyimi Hume'a göre neden anlamında da kullanılır. Her olgu bir etkeni gerektirir. Nesnel gerçeklik hiç bir zaman bilinemez. Deneyden başka bir kaynak yok denetlemek için. Sınırlı olması nedeniyle deney, evrensel değildir. Deney zorunluktan yoksundur. Bu yüzden de gerçek olamaz.

* Abdullah Rıza Ergüven, Devrimci Yazın: Halk yazını, Yaba dergisi, s. 8, Haz-Tem. 1980

"Edebiyat Cephesi"nde Sabahattin Ali tartışması sürüyor

"Edebiyat Cephesi" dergisinin 34.sayısında Yalçın Küçük'ün Sabahattin Ali'nin öldürülmesine ilişkin olarak yazdığı yazının üzerine açılan tartışma sürüyor.

Yalçın Küçük altı sayfalık yazısında, özetle Sabahattin Ali'nin MİT tarafından öldürülmemiş olabileceğini, hatta MİT'le kendisinin öldürülmesi olayında işbirliği yaptığını (!) iddia ediyordu.

Derginin 35.sayısında ise Aziz Nesin, "Dünyanın En Borçlu İnsanı" başlıklı yazısında, "konuyu en geniş bilen"in kendisi olduğunu fakat bunu bugün anlatmayacağını açıklayarak şu görüşlere yer veriyor: "Devlet niçin Sabahattin Ali'yi öldürecek ya da öldürtecek. Sabahattin, bir örgütün önderi değil, yöneticisi değil, hatta üyesi bile değil... Ucundan kıyısından söylemek istemiyorum ama, yazıya başlayınca hiç söylemeden olmuyor. O sıra Şefik Hüsnü'nün partisi yasal olarak Türkiye İşçi Köylü Partisi var. Esat Adil Sabahattin'in gençliğini biliyor Balıkesir'den... Anhasını minhasını biliyor. Mansur Tekin de öyle. (Bunların hepsi yazılacak yaşarsam...) Sabahattin, Şefik Hüsnü'nün partisine girmek için başvurdu. Partiye alınmadı. Neden? Hatta zengin kitaplığını partiye bağışlamak bile istedi. Hatta iki partinin arasını bulmak, onları uzlaştırmak gibi bir misyonu da gönüllü olarak üstlendi. Yine olmadı.

"İşte yine ucundan kıyısından bir şeyler söyledim.Olmadı.

"Kendimi dünyanın en borçlu insanı saydığım için, Sabahattin Ali'yi de, Nazım Hikmet'i de, yaşadığım olayları da yazmak boynumun borcudur."

Edebiyat Cephesi'nin son sayısında ise konuyla ilgili olarak Çetin Altan'ın ve Atilla Özkırımlı'nın Aziz Nesin'e, Kemal Bayram Çukurkavaklı'nın ise Yalçın Küçük'e yanıtları yer alıyor.

Sanatseverler Derneği Geleneksel Tiyatro ödülleri pazartesi günü veriliyor

Ankara Sanatsevenler Derneği Geleneksel Tiyatro Ödülleri 15 Eylül günü sahiplerine veriliyor. 15 Ekimde sanat etkinliklerine başlayacağı bildirilen Sanatsevenler Derneği, bu yıl yine aylık programlarına bağlı kalarak bilimsel ağırlıklı toplantılar yapacak.

Özerk bir çalışma yürütmek için bugüne kadar "Sanatsevenler Derneği" olarak tanınan derneğin adının bundan böyle "Türk Sanat Kurum" olarak değiştirildiğini belirten Dernek Başkanı Anıl Çeçen ayrıca, Ankara dışındaki sanatçıları her ay Ankara'ya davet ederek kültür alışverişini sağlayacaklarını ve kültürle uğraşan demokratik derneklerle işbirliğini geliştireceklerini açıkladı.

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

"Ezilen bir millette hangi sınıflar, hangi partiler ya da hangi kişiler devrime katılırsa katılsın ve bunlar sorunun bilincinde olsunlar ya da olmasınlar, emperyalizme karşı çıktıkları sürece onların devrimi proleter sosyalist dünya devriminin bir parçası haline gelir ve kendileri de bu devrimin müttefiki olurlar."

MAO ZEDUNG
HAYATI, MÜCADELESİ
MARKSİZME KATKISI

MEHMET HALİM SPATAR 5

Yeni Demokrasi kuramı

MAO Zedung'un bilimsel sosyalizme önemli bir katkısı da yarı sömürge yarı-feodal ülkelerde devrimin yolunu çizmesi ve yeni demokrasi kuramını geliştirmesidir.

Lenin, 1919 Kasımında Doğu Halkları Komünist Örgütlerinin II.Bütün Rusya Kongresinde Konuşma'sında Ekim Devriminin pratiğini gözönünde bulundurarak Doğu halklarının devrimcilerinin dikkatini şu noktaya çekmişti: Doğudaki halkların devrimcileri kendi bölgelerinin özelliklerini gözönünde bulundurmalı ve bilimsel sosyalizmin genel teori ve pratiğini kendi ülkelerinin, Avrupa ülkelerinde bulunmayan pratiğine uygulamalıdırlar. Lenin, bu görevin "daha önce dünya komünistlerinin karşılaşmadıkları bir görev" olduğunu önemle belirtti.

Mao Zedung, bu görevi yerine getiren Doğulu devrim ustasıdır. Çin'in tarihini ve ülkenin içinde bulunduğu şartları inceden inceye çözümledi. Çin toplumunun o sıradaki baş çelişmesini saptadı. Çin devriminin esas yönünü, görevlerini itici güçlerini, niteliğini, geleceğini çözümleyerek doğruluğu devrimin pratiği ve hayat tarafından kanıtlanan cevaplar verdi.

Ulusal kurtuluş savaşları hangi cephede

MAO Zedung, 1940 yılında Yeni Demokrasi Üzerine başlıklı makalesinde şunları yazıyordu:

Birinci emperyalist Dünya Savaşı ve zafere ulaşan ilk sosyalist devrim, yani Ekim devrimi, dünya tarihinin bütün akışını değiştirdi ve yeni bir çağ açtı. Bu çağ, dünyanın kapitalist cephesinin yeryüzünün bir bölümünde (dünyanın altıda birinde) çöktüğü ve geri kalan yerlerde de çürüyüşünü bütünüyle gözler önüne serdiği geri kalan kapitalist bölümlerin sömürge ve yarı-sömürgelere her zamankinden fazla dayanmaksızın varlıklarını sürdüremedikleri; sosyalist bir devletin kurulduğu ve bu devletin bütün sömürge ve yarı sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini etkin bir biçimde desteklemeye hazır olduğunu ilan ettiği bir çağdır. Bu çağda, bir sömürge ya da yarı sömürgede emperyalizme, yani uluslararası burjuvazi ya da uluslararası kapitalizme yönelmiş bütün devrimler artık eski burjuva ya da kapitalist dünya devriminin bir parçası değil, yeni dünya devriminin proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçasıdır. Böyle devrimci sömürge ve yarı sömürgelere artık dünya kapitalizminin karşı-devrimci cephesinin müttefikleri gözüyle bakılamaz; bunlar dünya sosyalizminin devrimci cephesinin müttefikleri olmuşlardır. (Mao Zedung, Seçme Eserler Cilt II. s.405-406, Aydınlık Yayınları, İkinci Baskı)

Dünya proleter devriminin parçası

MAO Zedung, daha ileride burjuva demokratik dünya devrimi ile proleter-sosyalist dünya devrimi arasındaki ayırımı vurgular:

Burjuva ya da kapitalist sınıflamaya giren türden "Dünya devrimi çağı çoktan tarihe karışmıştır; daha 1914'te birinci emperyalist dünya savaşı patlak verdiği ve özellikle 1917'de Ekim devrimi meydana geldiği zaman son bulmuştur. İkinci tür, yani proleter sosyalist dünya devrimi bundan sonra başlamıştır Bu devrimin temel gücü kapitalist ülkelerin proletaryası, müttefikleri de sömürge ve yarı-sömürgelerin ezilen halklarıdır. Ezilen bir millette hangi sınıflar, hangi partiler ya da hangi kişiler devrime katılırsa katılsın ve bunlar sorunun bilincinde olsunlar ya da olmasınlar, sorunu kavrasınlar ya da kavramasınlar, emperyalizme karşı çıktıkları sürece onların devrimi proleter sosyalist dünya devriminin bir parçası haline gelir ve kendileri de bu devrimin müttefiki olurlar.(a.g.e. s.409)

Çin'de toplumsal birçok iş toplumun kendi arasındaki örgütlenmelerle çözülüyor. Yukarda kendi mahallelerindeki sokakları temizleyen mahalle sakinleri görülüyor.

●

Duvar gazeteleri uzun süre Batı dünyasında neredeyse Çin'i simgeleyen bir duruma gelmişti. Okullar, fabrikalar, tarlalar, köylere kadar yaygınlaşan duvar gazetelerinde çeşitli öneri ve eleştiriler de yer alıyordu. Uzun bir süre Çin'in hayatında önemli bir rol oynayan duvar gazeteleri, özellikle Kültür Devrimi sırasında çok yaygınlaşmıştı. (yanda)

Çin'de sınıflar

YİRMİNCİ yüzyıl başlarında Çin emperyalizmin ve iç gericiliğin büyük baskısı altında olan yarı-feodal ve yarı-sömürge bir ülkeydi. Çin'in büyük nüfusunun çoğunluğu köylü yığınlarından oluşuyordu. Bu insanlar feodal toprak ağaları ve bir kısım sömürgeci devletler tarafından sömürülmekteydi. Başta Şanghay, Hong Kong, Nanging vb. olmak üzere limanları bu sömürgeci devletler tarafından işgal edilmişti. Ülkedeki bankalar bu devletlerin emperyalist tekelci sermayesinin eline geçmişti; ülke üzerinde ülkeyi yağmalamak için bir ticaret ağı kurulmuştu. Öteden beri yabancıların acenteliğini yapan onların sayesinde zenginleşmiş kompradorlar, yani zengin tüccarlar, tefeciler ve bankerler (ya da bürokrat kapitalistler)bu yabancı sermaye ile işbirliği yapıyor ve palazlanıyordu. Çin'deki bu iki sınıf yani feodal toprak ağaları sınıfı ile komprador burjuvazi, emperyalistlerin Çin'deki egemenliğinin toplumsal temelini oluşturuyorlardı.

Buna karşılık, bu iki sömürücü sınıfla halk kitleleri arasında milli burjuvazi vardı. Bunlar yerli sanayi kurma çabaları feodalizm ve emperyalizm tarafından kösteklenen sanayi kapitalistleriydiler. Çıkarları emperyalizmle ve feodalizmle bu yüzden çelişiyordu. Bu yüzden de zaman zaman bunlara karşı halkın saflarında yer alıyordu; ama kendileri de sömürücü olduklarından ve proletaryadan korktuklarından bu tutumlarında yalpalıyorlardı.

Tutarlı anti-feodal ve anti-emperyalist sınıflar, feodalizmin ve emperyalizmin ağır baskısı ve sömürüsü altında olan köylülük ve proletaryaydı. Köylülüğün büyük çoğunluğu yoksul köylülerden yani köy proleterleri ile yarı-proleterlerden oluşuyordu. Şehirlerde giderek gücü ve etkisi artan sanayi proletaryası vardı.

Demokratik halk iktidarı

DEVRİM bütün sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkeler için de geçerli olup emperyalizme karşı olması bakımından milli, feodalizme karşı olması bakımından demokratiktir. Dolayısıyla, yeni demokratik devrim milli demokratik bir devrimdir.

Çin'de 1949 yılında iç ve dış gericilik çökertildi. Kapsamlı bir toprak devrimi yapıldı; emperyalizmin Çin'deki egemenliğine son verildi. Böylece milli demokratik devrim, proletarya önderliğindeki geniş halk yığınlarının anti-emperyalist, anti-feodal devrimini gerçekleştirerek proletaryanın önderliğinde demokratik halk iktidarını gerçekleştirdi. Çin'deki demokratik halk iktidarı Ekim Devrimi ile açılan yeni bir çağda bir yarı sömürge ülkenin koşullarına uygun düşen yeni biçimde bir proletarya iktidarıydı. İşçi-köylü ittifakının yanında, bu ittifakın temeli Sovyet deneyindekinden daha genişti, tüm köylülüğü ve milli burjuvaziyi içeriyordu.

Proletaryanın önderliği altındaki demokratik halk iktidarı, kesintisiz olarak sosyalizme geçişin maddi şartlarını yaratmayı amaçlar. Nitekim Mao Zedung'un önderliğinde Çin Komünist Partisinin yönettiği Çin halkı, bu dönemi başarıyla tamamlamış ve sosyalist dönüşümü gerçekleştirmiştir.

Mao Zedung'un geliştirdiği milli demokratik devrim (yeni demokrasi) kuramı, 1950'lerden bu yana Türkiye'de tartışılmaktadır. Bununla birlikte ülkenin somut gerçeklerine uygun bir program hazırlanması ancak son yıllarda başarılabilmiştir.

(DEVAM EDECEK)

İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerarası Kurul Başkanı Prof. Orhan Oğuz

"ÜSYM BAZI FAKÜLTELERİMİZE ÖĞRENCİ GÖNDERMEMEKLE ÖĞRENCİLERİN HAKLARINI VE YASALARI ÇİĞNEMİŞTİR"

ÜNİVERSİTELERARASI Kurulun akademilere bağlı bazı fakültelere öğrenci göndermeme kararı alması üzerine öğretimi erteleme kararı alan akademi yöneticileri ile görüştük. Bugün İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ve Akademilerarası Kurul Başkanı Prof. Orhan Oğuz'la yaptığımız görüşmeyi sunuyoruz,

— Sayın Oğuz, sizi öğrenimi erteleme kararı alma noktasına getiren gelişmeleri, sorunun bu noktaya nasıl getirildiğini anlatır mısınız?

— Şöyle özetleyebilirim, 1980 öğretim yılı için ÜSYM bize başvurarak hangi fakültelerimize kaçar öğrenci alacağımızı sordu. Cevapladık. Merkez öğrencilere dağıttığı kılavuzu hazırladı. Öğrenciler bu kılavuza bakarak tercihlerini yaptılar. Belirli bir para yatırdılar. Ve sınava girdiler. Ondan sonra Üniversitelerarası Kurul tek taraflı bir kararla bazı fakültelere yapılan tercihleri değerlendirmeye katmayacağını açıkladı. Halbuki ÜSYM yayınladığı kılavuza sözkonusu fakülteleri koymakla ve öğrencilerden belirli bir para alarak bir akte girmiştir. Bu akit tek taraflı bozulamaz. ÜSYM bu fakültelere öğrenci alacağını taahhüt etmiştir. Öğrenciler de kılavuzdaki bu taahhüt üzerinden seçimlerini yapmışlardır. Üniversiteler arası Kurulun bu kararı kesinlikle yasalarla açıklanamaz. Bu kararla birincisi Anayasa Mahkemesinin kararı hiçe sayılmıştır, ikincisi öğrencilerin doğan hakları tek taraflı olarak ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Yasalara saygılı olduklarını söyleyen üniversite yöneticilerinin bu tutumu yüz binlerce öğrenciyi mağdur etmiştir.

Biz Üniversitelerarası Kurulun kararını öğrendikten sonra çeşitli uyarılarda bulunduk. Ancak hatanın düzeltilmesi yerine Üniversitelerarası Kurul ve ÜSYM Başkanlarının fevkalade talihsiz ve sorumsuz beyanları ile karşılaştık. Bu beyanlarda yeni müracaat eden öğrencilerden öte iki üç yıldır okuyan öğrencilerimizin de durumları, diplomaları tartışılır hale getirildi. Artık bu noktada Akademilerarası Kurul toplanarak sorunun çözüme ulaştırılması için öğretimi erteleme kararını aldı.

— Üniversite yöneticileri yaptıkları açıklamalarda sözkonusu fakültelerin yönetmeliklerinin Danıştayca iptal edildiklerini hatırlatarak tutumlarının yasal olduğunu belirtiyorlar, bu konudaki görüşünüz nedir?

— Danıştayca iptal edilen sözkonusu fakültelerin yönetmelikleridir. Fakülteleri kurmak ise kanunla akademilere tanınmış bir haktır. Eğer fakültelerin kuruluşlarının iptali şeklinde bir şey deniyorsa bu yetki sadece Anayasa Mahkemesinindir. Ve zaten Ankara Üniversitesi bu konuda da Anayasa Mahkemesine başvurmuş ve fakülte açma yetkisinin üniversitelere ait olduğu savunulmuştur. Anayasa Mahkemesi bu davayı reddetmiş ve akademilerin de fakülte açabileceklerini kabul etmiştir. Kanunları TBMM yapar, Anayasaya aykırılığını ise Anayasa Mahkemesi inceler. Danıştay kanunla kurulan kamu tüzel kuruluşlarının idari tasarruflarını ancak inceleyebilir. Ayrıca yönetmelikleri olmayan fakültelerin kendilerinin de yok sayılacağı da çok tutarsızdır. Anayasanın 113. maddesi kanunla kurulan kamu tüzel kuruluşlarının işlerini yürütebilmek için isterlerse yönetmelik yapabileceklerini söylüyor. Dikkat edin "yapabileceklerini" denmektedir kesin yapmalıdır denmiyor, eğer yönetmelik olmazsa kamu kuruluşunun da varlığı kalmaz diye bir anlayış olsaydı, Anayasa mecburiyet koyardı. Fakültelerimiz kanunla kurulmuşlardır. Onların işleyişini düzenleyen yönetmelikleri bizim organlarımız yapmaktadırlar. Zaten Danıştayın iptal ettiği yönetmelikler yerine yenileri yapılıp uygulanmaya başlanmıştır. Yani yönetmeliksiz kalmak diye de bir şey sözkonusu değildir.

— Üniversite yetkilileri sizin önkayıtla öğrenci alarak sorunu çözebileceğinizi, puan cetvellerini de sizlere gönderdiklerini bunlardan fikir edinebileceğinizi belirtiyorlar.

ORHAN OĞUZ

— Bize tartışma konusu olan fakültelerimizi kazanıp da bu okulların değerlendirmeye sokulmadığı için başka okullara gönderilen öğrencilerin listesi gelmedi. Bizce bunlar saptanmalı. Eğer bu öğrenciler saptanırsa biz de ilan ederiz bu öğrenciler bugün ÜSYM'ce gönderilen okullarda kalmak isterlerse sorun yok, o zaman önkayıtla öğrenci alırız. Ama bu öğrenciler bugün bize başvurmakta ve sözkonusu bölümlerin kendilerin hakkı olduğunu belirtiyorlar. Kaldı ki sadece akademileri seçen, tercihlerini sadece akademilere yapan öğrenci vardır. Şimdi biz bunları bilmiyoruz. Ve gerçek hak sahibi bunlardır. Sözkonusu üniversite yöneticileri bu öğrencilerin puan cetvelleri bize gönderdiklerini söylüyorlarsa şimdiye değin böyle bir şeyin elimize ulaşmadığını belirteyim. Bize gönderilen puan cetvelleri tartışmaya dahil olmayan ve merkezce öğrenci gönderilen iki fakülte ile bir yüksek okula aittir.

Gerçek hak sahipleri belirlenerek bize listeleri gönderilirse biz bu öğrencileri gerekirse ön kayıt sistemi ile kaydedebiliriz.

Bu listeler olmadan açılacak bir ön kayıt gerçek hak sahiplerinin haklarının zayi olmasına yol açacaktır. Buna kimsenin hakkı yoktur.

— Sorunun kısa vadede çözümünü nasıl görüyorsunuz?

— ÜSYM'ce bize gerçek hak sahipleri bildirilirse kısa vadede sorun çözümlenebilir. Bizim tüm amacımız öğrencinin mağduriyetini engellemektir. Akademilerarası Kurul bu amaçla sürekli bir çalışma içindedir. Soruna bir çözüm mutlaka bulunacaktır.

— Soruna bir çözüm buluncaya kadar öğretime ara verme kararınızı İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Cem'i Demiroğlu, Marmara Üniversitesi tasarınızı zorlama yoluyla hayata geçirme olarak yorumladı. Bu doğru mu?

— Kesinlikle hayır. Bu ikisi ayrı ayrı şeylerdir. Marmara Üniversitesi İstanbul İktisadi Ticari İlimler Akademisinin uzun vadeli bir amacı, düşüncesidir. Kaldı ki Marmara Üniversitesi sadece İTİA'nın meselesidir. Şimdiki olay sadece bizimle üniversite arasında değildir Ankara ve Eskişehir akademileri de mi Marmara Üniversitesi için böyle bir karardan yana Bu iki ayrı şeydir.

Son olarak şunu söylemek istiyorum, Anayasada "kazanılmış haklar geri alınamaz" şeklindeki kesin hükmüne rağmen, üç senedir dört senedir okuyan öğrencilerin statülerini tartışılır bir hale getirmenin kanunla kurulmuş fakültelerin aksine bir kanun çıkmamasına ve iptal isteminin reddedilmesine rağmen idari tasarrufa dayalı iptal kararı ile yok saymayı yasa ile hak ile açıklamak mümkün değildir.

Akademiler olarak bu sorunun öğrencilerin yararına ve en çabuk bir şekilde çözümlenmesi için uğraşlarımızı sürdüreceğiz.

Yarın: Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Başkanı Prof. Dr. Onur Kumbaracı

Televizyonda bugün

19.00 HABERLER

19.05 HEIDI

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 39.bölümünde hava çok karlı ve soğuktur. Herkes kızak kaymaktadır. Heidi ve Peter kendilerine kızak yaparlar.

19.30 SAZ ESERLERİ

19.40 İNANÇ DÜNYASI

20.30 HABERLER

21.20 TIP DOSYASI

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan bölümünde birbirleri arasında sürtüşme çıkan iki doktor sonunda isteklerini Vakıf Yönetim Kuruluna kabul ettirmeyi başarırlar.

22.10 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Programda solist Metin Ersoy ekrana gelecek

22.30 HABERLER

22.40 TELE-TİYATRO

Üç aylık programda daha önce gösterileceği belirtilen Milano Mucizesi filmi yerine Çehov'un "Vanya Dayı" adlı tiyatrosu oynanacak.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Tele-tiyatro 22.40

Milano mucizesi filmi ikinci kez yayından kaldırıldı

TV'de geçen yılın kolay unutulmayacak filmi Bisiklet Hırsızları'nın yönetmeni İtalya'da gerçekçilik akımının ileri gelenlerinden faşizme karşı filmleriyle tanınan Vittorio de Sica'nın "Milona Mucizesi" filmi ikinci kez yayından kaldırıldı.

Geçen yıl haftalık programda yer almışken son anda yayından kaldırılan film bu kez üç aylık programda "değişebilir" ibaresiyle yer alıyordu. Nitekim sonunda değiştirildi. Bu gece gösterilecek olan Çehov'un "Vanya Dayı" adlı eseri de yine zevkle izlenebilecek bir oyun ama TRT'nin günün birinde 1930'ların önemsiz filmleri yerine "Milano Mucizesi"'ni göstermesi umuduyla sizlere konusunu aktarmak istiyoruz.

MESAJ HALKIN DAYANIŞMASI

Milano yakınlarında oturan yaşlı bir kadıncağız, bahçesini sularken lahana yaprakları arasında bir çocuk bulur. Toto adını verdiği bu çocuğu evlat edinir, büyütür, Kadın ölünce bir yetimhaneye yerleştirilen Toto buradan 18 yaşında çıkar, Milano'nun gecekondu semtine yerleşir, burada yaşamaya başlar. Bir gün gecekondunun bulunduğu mahallede petrol fışkırır. Arsayı zengin bir adam alır ve gecekonducuları mahalleden attırmak ister. Fakat mahalleli direnir, karşı koyar. Polislerin işe karıştığı sırada Toto'ya gökten evlatlığını koruyan ölmüş analığı tarafından mucize yaratan bir güvercin yollanır. Toto, güvercin sayesinde polisleri ters yüzü döndürür. Melekler gelir güvercini geri alırlar, fakat polisler ertesi günü yeniden gelerek mahalleliyi yerinden yurdundan söküp atarlar. Toto güvercini arar, bulamaz. Sonradan güvercini ele geçiren Toto'nun genç sevgilisi, polis arabalarına doldurulup götürülen gecekonducuların arkasından koşar, güvercini yetiştirir. Gecekonducular kurtulurlar ve her biri bir süpürgeye binerek gökyüzüne yükselirler.

Bir masaldır bu. Vittorio De Sica birbirini izleyen olayların bir yerden sonra düşselleştiğini, gerçekle düşün yer değiştirdiğini söylüyor. Yönetmene göre mesaj, mucizenin kendisi halkın dayanışmasıdır. Gerçek mucizeyi doğuran dayanışma birliktir.

Anton Çehov'un bu ünlü sahne oyununda hayatını boşuna harcadığı düşüncesiyle bunalıma düşmüş bir yandan da umutsuz bir aşkla kıvranan orta yaşlı bir adamın Vanya Dayı'nın hikayesi anlatılıyor.

Radyoda neler var?

TRT – 1
15.35 Türk Düğün Gelenekleri, 20.00 Köy Dağarcığı, 20.25 Biz Bize 22.05 TBMM Saati

TRT – 2
10.30 Geleneklerimiz Göreneklerimiz, [illegible] Taşların Dili Olsay[illegible] Beethoven ve Schube[illegible] Oda Müziği, 18.15 [illegible]nlerle Gelen.

TRT – 3
10.30 Ülkeler [illegible]zikleri, 15.00 [illegible] Konseri, 20.30 Caz Müziği, 21.00 Solodan Orkestraya.